

PRIMORSKI DNEVNIK
je začel izhajati v Trstu
13. maja 1945, njegov
predhodnik PARTIZANSKI
DNEVNIK pa 26. novem-
bra 1943 v vasi Zakriž
nad Cerkljem, razmnožen
na ciklostil. Od 5. do 17.
septembra 1944 se je ti-
skal v tiskarni »Doberdoba
v Govcu pri Gorenji Trebu-
ši, od 18. septembra
1944 do 1. maja 1945 v
tiskarni »Slovenija« pod
Vojškim pri Idriji, do 8.
maja 1945 pa v osvoboje-
nem Trstu, kjer je izšla za-
dnja številka. Bil je edini
tiskani partizanski DNEV-
NIK v zaslužni Evropi.

Poltnina plačana v gotovini
Abb. postale 1 gruppo

Cena 650 ltr - Leto XLII. št. 37 (12.362)

Trst, četrtek, 13. februarja 1980

primorski

dnevnik

OSREDNJA KNJIZNICA
S. VILHARJA
TRG REVOLUCIJE 1 P. P. 132
66001 KOPER
7096 AA
60100200

Na srečanju s Prodiem LE DELEN USPEH DELEGACIJE TRSTA

Usoda Aquile že zapečatena?

SANDOR TENCE

RIM — Goriški in predvsem tržaški gospodarji vozili so bili včeraj spet v središču pozornosti na dveh ločenih srečanjih med predstavniki rimske vlade, dežele Furlanije - Julijske krajine, IRI, sindikalne zveze CGIL - CISL - UIL in krajevnih uprav, ki od blizu sledijo tej problematiki. V jutranjih urah se je delžna delegacija, ki jo je vodil predsednik Biasutti, sestala s predsednikom IRI Prodiem in z njegovimi najozljivi sodelavci, zvečer pa so se nadaljevala pogajanja o žveljski rafineriji Aquila.

Srečanje s Prodiem je bilo tokrat z razliko od mnogih prejšnjih sestankov zelo konkretno in je, če ne drugo, nudilo zelo jasno sliko, kakšen je trenutno stvarni položaj tržaških obratov z državno soudeležbo. V najhujšem, skoraj brezupnem položaju, se nahaja zlasti plovna družba Lloyd Triestino, ki jo hoče IRI preko finančne družbe Finmare močno redimenzionirati, kot

je včeraj spet podčrtal pooblaščen upravitelj Rosina. Tržaški Lloyd ni več konkurenčen v sklopu mednarodnega pomorskega sektorja, je rezko ponovil Rosina, zaradi česar je treba »racionalizirati« vso državno plovno dejavnost z okrepitevijo enega samega večjega pola, ki bo v tem primeru Genova. Temu načrtu so se tudi na včerajšnjem sestanku odločno uprli tržaški predstavniki ob podpori predsednika Biasuttija, medtem ko je skušal Prodi posredovati med pogajalci, čeprav je nekajkrat dal prav Rosini. Vojna med Trstom in Finmarejem se torej nadaljuje, seveda v upanju, da se ne bo polemika izrodila v kampanistični spopad med Trstom in Genovo.

Nekoliko bolj spodbudne vesti pa zanimajo škedenjsko železarno Terni, Tovarno velikih motorjev (GMT) in obrat »Isotta Fraschini« (bivša VM). Glede Ternija je Prodi potrdil, da bo družba Finsider v kratkem začela izvajati investicijski plan, ki predvideva naložbe za skupnih 27 milijard lir, medtem ko je

NADALJEVANJE NA 2. STRANI

Po zadnjih ostrih polemikah v zvezi z »zaščito Socialisti in demokristjani se pripravljajo na preverjanje

RIM — Toni polemike med socialisti in demokristjani so se nekoliko umirili. Craxi je včeraj vsaj formalno okaral Martellija, De Mita pa je dejal, da je pripravljen reševati probleme države skupno z vsemi strankami koalicije. Vendar pa je Craxi tudi opravičil Martellija, češ da je bil polemičen, ker je stanje doseglo višek in je potrdil kandidaturo Carnitija za predsednika RAI, tajnik KD pa je poudaril, da njegova stranka ni kriva za težave in da tako ni mogoče nadaljevati, ne da bi prišlo do temeljitega programskega in političnega preverjanja. Skratka, šlo je le za premirje in ne za mir med dvema največjima strankama koalicije.

Kar zadeva socialiste Covatta še nadalje obtožuje demokristjane, da so kršili zakon o radioteleviziji ter napoveduje, da bo danes skupno s Pillitterijem predstavil belo knjigo o tem vprašanju. Medtem ko nekateri že govorijo o krizi je Carniti demantiral De Mito, ki je dejal, da mu je on prvi predlagal kandidaturo za predsednika RAI. Demokristjan Granelli pa govori o polemičnih provokacijah in vabi Martellija, naj ne posega na področje, ki sodi v pristojnost predsednika republike in naj torej ne napoveduje predčasnih volitev. Forlani je kot običajno pomirjevalen in vabi vse k premisleku ter jih poziva, naj ne vztrajajo pri polemikah, am-

pak naj si prizadevajo za trajno zaveznitvo med petimi strankami

Skratka, iz tega stanja jasno izhaja, da bi socialisti, kot kaže vključno s Craxijem, želeli čimprej krizo, vsekakor takoj po odobritvi finančnega zakona; demokristjani pa taktizirajo, ker bi jim bolj ustrezala kriza takoj po njihovem »vsedravnem kongresu. Ni torej naključje, da je predsednik vlade včeraj pozval senat, naj čimprej odobri finančni zakon, tako, kot ga je odobrila poslan-

ska zbornica, ne da bi torej v besedilo vnašali nove spremembe, da popravijo nekatere napake poslanske zbornice. Skoraj gotovo je že, da po odobritvi finančnega zakona ne bo več mogoče odlašati s preverjanjem. Sicer pa bi o rokih preverjanja lahko odločal danes politični urad KD, ki se je sestel že včeraj in bo danes nadaljeval zasedanjem. De Mita se torej pripravlja in o tem pričča tudi dolg pogovor, ki ga je imel včeraj s Spadoliniem.

G. R.

Messner opustil vzpon

KATMANDU — Sloviti alpinist Reinhold Messner se je dokončno odpovedal osvojitvi vrha pete najvišje gore na svetu, 8500 m visokega Makaluja v Himalaji. To je včeraj povedal na neki tiskovni konferenci v nepalskem glavnem mestu Katmanduju ter seveda tudi navedel razloge za to važno odločitev.

Ko je namreč skupno s svojim soplezalcem Hansom Kammerlanderjem že dosegel višino 7500 metrov, se je nad goro razbesnela huda nevihta, ki je obema alpinistoma preprečila napredovanje. Po večdnem čakanju, da se nevihta vsaj nekoliko umiri, sta se dokončno odpovedala svojemu cilju. Na svoji poti sta alpinista našla trupli dveh francoskih planincev, ki so ju pogrešali že od lani.

Makalu je skupno z Lhotsejem edini od skupno 14 osemstisočakov, ki ga Messner še ni osvojil, tokrat pa je že tretjič, da ga ta gora odbije. Na tiskovni konferenci je alpinist še dodal, da ne bo spremenil svojih programov in da se bo še letos lotil Lhotseja. Tudi ta vzpon, kot že tisti na Makalu, bo delno posredno in delno neposredno prenašala italijanska državna radiotelevizija.

Pohvale in kritike na zasedanju skupščine SRS Poglabljena razprava o italijanski in madžarski narodnosti v Sloveniji

NADA MAVRIČ

LJUBLJANA — Z govorniškega odra je bilo na včerajšnji seji skupščine Slovenije spet slišati italijansko in madžarsko govorico. Pripadniki obeh narodnosti v Sloveniji so namreč pred delegati odkrito spregovorili o številnih težavah, ki jih tujejo na narodnostno mešanem območju, predlagali so nekatere rešitve, res pa tudi je, da niso skoparili s spodbudnimi podatki in pohvalnimi besedami na račun večinskega naroda.

Morda je svoje razmišljanje najlepše podal Bruno Giachin iz Pirana s temile besedami: »V zadnjih letih je pomemben napredek v tem, da smo se povsem zavedli prednosti, ki jih ponuja dragocena prepletenost različnih kultur. Gre za bogastvo, ki ni le manjšinsko, ampak tudi večinsko in ki ne spodjeda, marveč utrjuje samobitnost posameznega naroda. V zadnjih letih je italijanska skupnost utrčila stike z matico in ti so resnično postali stalni in načrtni.«

Sicer pa je uvodoma o uresničevanju posebnih pravic pripadnikov italijanske in madžarske na-

rodnosti v Sloveniji v obdobju od leta 1981 do 1985 spregovoril Drago Žerjal, predsednik skupščinske komisije za narodnosti. Opozoril je na to, da se v Sloveniji še vedno srečujejo z ovirami pri uveljavljanju sožitja v nekaterih okoljih, z nacionalističnimi predsodki in nerazumevanjem nacionalnih odnosov. Medtem ko lahko na eni strani z zadovoljstvom ugotavljajo, da so rešili najpomembnejša vprašanja vzgoje in izobraževanja, kulturni razvoj obeh narodnosti, posebej še v njihuni neposrednih stikih z matičnima narodoma, pa je še vedno precej problemov na področju dvojezičnosti. Opozoril je tudi na nekatere pomanjkljivosti, ki so se pokazale pri zadnjem popisu

Jože Hartman je v imenu predsedstva republiške konference SZDL spregovoril o tem, da je položaj narodnosti na moč različen od kraja do kraja, občine do občine, pa celo med republikami. To kaže potem podoba, kot da so nekateri pripadniki narodnosti deležni večjih pravic kot drugi. Pa je vendarle res, da je obseg pravic enak tako v Sloveniji kot na Hrvaškem, le njihovo uresničevanje je marsikje preveč podvrženo subjektivizmu in premajhni zavzetosti družbenih dejavnikov. Prav tako bode v oči tudi to, da v

nekaterih delovnih organizacijah delavci italijanske in madžarske narodnosti niso povsem enakovredni z večino v kolektivu.

Na to in še na marsikaj drugega so včeraj opozorili tudi predstavniki narodnosti v Sloveniji. Denimo na to, da naj bi pisali v dveh jezikih personalne akte, stenčase, članke v glasilih delovnih organizacij, odloke o upokojitvah in vse tiste samoupravne akte, ki so zanimivi tudi za delavce, ki so pripadniki italijanske ali madžarske narodnosti. Na Obali predlagajo, da naj bi v slovenskih učbenikih še bolj poudarili, da živi v Sloveniji italijanska skupnost, pri tem pa naj bi razčlenili ustrezen zgodovinski in politični pomen. V Piranu so se pojavili tudi predlogi, da bi poučevanje italijanske kot fakultativnega jezika, oziroma jezika okolja, razširili tudi na tista območja v občini, kjer ne velja dvojezičnost. In še naprej. Italijanska narodnost opozarja na vrzeli, ki že dolgo kličejo po rešitvah, posebej še zato, ker gre za kriče pravne in samoupravne praznine, ki jih ne bi smeli več dopuščati. Med statuti obalnih občin so razlike in to ne le v odtenkih. Ugotavljajo, da zakon o združenem

NADALJEVANJE NA 2. STRANI

Nejasnost v Zalivu

TEHERAN, BAGDAD — Položaj na iransko - iraški fronti ob Šat el Arabu je še vedno do skrajnosti nejasen. Medtem ko Teheran trdi, da je bila njegova ofenziva uspešna in je praktično odrezala Irak od morja, pa v Bagdadu trdijo, da so odbili iranski napad in zadali sovražniku težke izgube. Kot vedno so si vojaški komunikaciji obeh držav nasprotujoči, a iz dosedanjih izkušenj v tej »pozabljeni« zalivski vojni lahko sklepamo, da je iranska vojska že res zasedla del ozemlja.

Iraško vojno komando ofenziva skoraj gotovo ni presenetila, saj so priprave potekale že nekaj mesecev, da bi v počastitev 7. obletnice Homeinijeve revolucije dosegli zmago na bojišču. Po vsem sodeč pa homo ponovno priča krvavi repriži. Zasedeno ozemlje bo iranska vojska le s težavo ohranila, saj je oskrbovanje čet po močvirnatem ozemlju skrajno težavno. Iraško topništvo in letalstvo bo ponovno spremenilo v mišnico iranske ozemeljske pridobitve, razen v primeru da bi Irancem uspelo presekati pot Basra - Kuvajt, v tem primeru bi bil položaj za Bagdad dramatičen.

Ameriške oblasti izročile Jugoslaviji ustaškega vojnega zločinca Artukovića

ZAGREB — Z zakasnitvijo, dolgo 37 let, 6 mesecev in 11 dni, odkar je stopil na ozemlje ZDA, je nacistični vojni zločinec Andrija Artuković, bivši notranji minister v ustaški vladi »NDH«, krenil iz svojega ameriškega zatočišča na pot, ki si jo je najmanj želel in za katero je bil verjetno prepričan, da nanjo nikoli ne bo šel.

Potem ko sta zvezno sodišče v Los Angelesu in prizivno sodišče v San Franciscu zavrnili zadnje poskuse Artukovićevih odvetnikov, da bi preprečili njegovo izročitev in potem ko je državni sekretar Shultz podpisal odlok o izročitvi, so pristojni organi ameriškega pravosodnega ministrstva prepeljali Artukovića iz zveznega zapora v Los Angelesu v New York, od koder je vojni zlo-

činec takoj nadaljeval pot v Jugoslavijo. Zdaj ga čaka zatožna klop na zagrebškem okrožnem sodišču.

Artukovića, za katerega je ameriški tisk pisal, da je »najvišji nacist, ki je našel zatočišče v ZDA«, so izročili Jugoslaviji na podlagi sklepa zveznega sodišča v Los Angelesu z dne 4. marca lani. Sodnik Woney Braun je takrat po dolgem in zapletenem sojenju sprejel sodbo, da je Artuković odgovoren za zločin množičnega umora in da je kot tak »primeren« za izročitev Jugoslaviji, kjer bo odgovarjal za svoje grozovite zločine. Sodišče v Los Angelesu torej ni sodilo Artukovića za tisto, kar je delal med vojno, ampak je samo presodilo, ali naj ga glede na njegove zločine izroči ali ne.

Takrat se je začel sodni postopek o izročitvi Artukovića, ki so ga na zahtevo Jugoslavije sprožili že na začetku petdesetih let. Že takrat so ameriška sodišča skoraj osem let razpravljala o Artukovićevem primeru, vendar politično ozračje očitno ni bilo primerno, da bi ga izročilo Jugoslaviji. Sodišče je sicer nekajkrat presodilo, da je Artukovića »mogoče izročiti«, da so njegovi zločini neizpodbitni, vendar je bilo vedno na voljo dovolj raz-

NADALJEVANJE NA 2. STRANI

Španija ne bo izročila neofašista Cicuttinija

MADRID — Neofašista Carla Cicuttinija, ne bodo izročili italijanskim sodnim oblastem. Tako je sklenilo včeraj madridsko sodišče, ki je zavrnilo italijansko zahtevo po izročitvi furlanskega skrajneža, ki je med drugim obtožen petoveljskega atentata. To je že druga podobna odločitev španskih sodnikov, ki so leta 1983 zavrnili zahtevo po izročitvi Cicuttinija, češ da je obtožen političnih zločinov. Sedaj je utemeljitev drugačna, saj so španski sodniki ugotovili, da je na osnovi veljavnih španskih zakonov že zapadel rok za sodni pregon. Cicuttini je bil obtožen poskusa pokola, posesti razstreliva in protizakonitega združevanja z namenom zrušenja državnih institucij. V obtožnici je jasno rečeno, da je Cicuttini zbiral okrog sebe mlade neofašiste ter jih uvajal v teroristično dejavnost na osnovi ideologije in načel fašizma in nacizma. Cicuttini je tudi obtožen atentatov proti javnim poslopjem in prevoznim sredstvom ter seveda izdelave in posesti razstreliva, s katerim je izvedel atentate.

Madridski sodniki so zavrnili zahtevo po izročitvi z utemeljitvijo, da Italija še ni ratificirala evropskega sporazuma o zatiranju terorizma. Poleg tega je amnestija, ki so jo v Španiji podelili leta 1977, izbrisala vsa kazniva dejanja političnega značaja do 15. decembra 1976 in španski sodniki so bili mnenja, da je v zadostni meri dokazano politično ozadje Cicuttinijeve dejavnosti. Sicer pa je Cicuttini tudi ob tej priložnosti odločno zanikal svojo krivdo.

NOGOMET: ITALIJANSKI POKAL Udinese in tudi Juventus izločena v osmini finala

NA 10. STRANI

● Delegacija Trsta

NADALJEVANJE S 1. STRANI

za sedaj izključil dodatne naložbe za proizvodnjo novih materialov. Deželni delegaciji pa je zagotovil, da bo vlada v kratkem priznala Trstu status »posebnega dizelskega pola«, ki bo odprl nove perspektive za bivšo VM in za boljšinsko tovarno. Rimsko srečanje pa ni povedalo žal nič novega z zvezi z bodočnostjo Arzenala - Sv. Marka, ki tako ostala še dalje zelo negotova in polna neznank. Tudi pri tem so tržaški predstavniki ugotovili, da pristojne finančne družbe IRI prevečkrat privilegirajo genovske ladjedelnice na škodo tržaške in tržiške ter kot primer tega navedli zadnje velike investicije za posodobitev ladjedelnice v kraju Sestri Levante v Liguriji.

Sinoči pa so se na ministrstvu za industrijo nadaljevala pogajanja o bodočnosti Aquile, ki sedaj kot kaže prihajajo v živo in tudi v najbolj delikatno fazo. Tudi včeraj smo imeli vtis, da je usoda rafinerije že dokončno zapečatenata (to je izrecno povedal sam podtajnik Zito), medtem ko razvile v Žavljah. Vlada ima baje alternativnih dejavnosti, ki bi se lahko razvile v Žavljah. Vlada ima baje že pripravljene nekatere konkretne predloge (govori se o sodelovanju državnih soudeležb in seveda še vedno o centrali na premog), isto velja tudi za deželo, čeprav je odbornik za industrijo Francescutto demantiral vest, po kateri naj bi francosko družbo Total nadomestila pri upravljanju rafinerije neka ameriška naftna družba.

SANDOR TENCE

● Narodnosti

NADALJEVANJE S 1. STRANI

delu ni dobesedno preveden in da so celo razlike v razlagi nekaterih ustavnih določil. Zato najbrže ne bi bil odveč enoten prevajalski center.

Giovanni Miglioranza iz Kopra pa je med drugim spregovoril o nujnosti kvalitetnejše kadrovske politike med pripadniki narodnosti, saj je to pogoj za obstoj in razvoj italijanske in madžarske skupnosti.

Predvsem pa je podčrtal področje raziskav. Dejal je, da sta na tem področju narodnosti pogosto le predmet posameznih raziskav, inštituti pa, ki so jih naredili, niti ne poskrbijo, da bi z dogajanjem narodnosti sploh seznanili. Omenil je pomen, ki ga ima na tem področju center za zgodovinske raziskave Unije Italijanov za Istro in Reko v Rovinju in raziskovalna sekcija obalne samoupravne interesne skupnosti za izobraževanje in kulturo italijanske narodnosti, ki sta izrednega pomena, vendar bi morali imeti za svoje plodnejše delovanje tudi kakšno krepkejšo finančno spodbudo.

● Artuković

NADALJEVANJE S 1. STRANI

ličnih pravnih zapletov in političnih ovir.

Konec prejšnjega desetletja je Amerika začela spreminjati stališča do bivših nacistov in vojnih zločincev, ki živijo v tej državi. Pri pravosodnem ministrstvu so ustanovili tudi posebej oddelek za raziskave nacističnih vojnih zločinov, tako da so se pred nekaj leti začele tudi prve izročitve. Tako se je zgodilo, da so Artukovića 14. novembra 1983 vnovič prijeli. Takoj zatem je na podlagi obnovljene zahteve Jugoslavije ameriško pravosodno ministrstvo proti njemu sprožilo sodni postopek o izročitvi. Sojenje se je začelo 11. februarja lani in se končalo 4. marca s sprejetjem sodbe o izročitvi.

Od takrat pa vse do predvčerajšnjim so Artukovićevo odvetniki poskušali to odločitev izpodbiti ali pa jo vsaj za čim dlje preložiti. Sodišče je vse pripombe zavrnilo, prejšnji teden pa je predsednik zveznega sodišča v Los Angelesu Manuel Real zavrnil tudi pritožbo Artukovićeve odvetnikov o glavnem predmetu — odločitvi o izročitvi.

Tako je Artuković končno krenil na pot. Artuković je prišel v ZDA 16. julija 1948 iz Irske, in sicer z lažnim potnim listom in z lažnim imenom Alojz Anić. Niti ta nezakoniti prihod na ameriško ozemlje niti lažno ime ga nista ovirala in je tam ostal skoraj cela tri desetletja, kljub temu da je Jugoslavija takoj zahtevala izročitev in da so njegovi zločini očitni.

Artuković je iz Jugoslavije pobegnil 5. maja 1945 skupaj s svojimi ustaši in nacističnimi enotami. Najprej je pobegnil v sosednjo Avstrijo, kjer se je skrival leto dni, potem pa je ilegalno odšel v Švico, kjer je prav tako z lažnim imenom živel okoli enega leta. Ker švicarske oblasti niso želele, da bi ostal pri njih, so ga pod lažnim imenom Alojz Anić 15. junija 1947 deportirale na Irsko, odkoder je leto kasneje krenil v ZDA, kjer je ostal vse do 11. februarja letos.

(dd)

Še vedno hudi zapleti ob sedanji ofenzivi zime

Medtem ko je neurje na severu popustilo snežni viharji pestijo Molise in Balkan

RIM, BEOGRAD — Iz ure v uro postaja položaj v Moliseju vedno bolj dramatičen. V Campobassu je že nad 50 centimetrov snega, v višjih predelih je snežna odeja presegla meter, nad dobršnim delom dežele pa divjajo pravi snežni viharji, da je onemogočen vsak helikopterski poseg. Štiri občine so popolnoma odrezane od sveta. Do njih se skušajo prebiti reševalne ekipe z goseničarji. Včeraj so prav z goseničarji rešili potnike treh avtobusov, ki so ostali zatrpani v visokih zametih. Marsikje primanjkuje električne energije, zamrla pa je skoraj vsaka produktivna dejavnost.

Medtem pa se je položaj v severni Italiji in v delu srednje izboljšal, saj je bilo včeraj jasno in so se tudi temperature dvignile. Poleg v Moliseju so bili zapleti tudi v Umbriji, medtem ko je abruško obalo pestilo razbesnelo morje. Še vedno pa se nadaljuje, a z manjšo jakostjo, zimsko

neurje v Kampaniji, Apuliji, Kalabriji in na Siciliji. Sneg je včeraj pobelil celo Palermo in Neapelj. Zima torej noče in noče prenehati. V Italiji medtem že ocenjujejo nastalo škodo. Ligurska proizvodnja okrasnega cvetja je hudo prizadeta, največja škoda na poljščinah in na drevju pa je v srednji in južni Italiji. Vzdolž vse jadranske obale od Padske delte do Gargana pa je razbesnelo morje hudo prizadelo turistične in kopališke naprave. Dežela Emilija - Romagna je že napovedala, da ne bo kos obnovi brez državne pomoči.

Val slabega vremena pa se je včeraj umaknil na Balkan, od koder prav tako prihajajo vesti o odrezanih vaseh, prekinjenih cestnih povezavah in o izrednih snežnih padavinah. Zaradi visokih snežnih zametov je še vedno prekinjena Jadranska magistrala na odseku Karlobag - Lukovo Šugarje. Tovorni in osebni promet med Zagrebom in Za-

drom je mogoč le preko Mostarja. A tudi v Bosni in Hercegovini sneži. Včeraj je začelo snežiti tudi na Kosovu in v Makedoniji, od koder že poročajo o prvih zastojih. Vseposod pa divjajo snežni viharji, da so prav zameti glavna ovira za cestni promet.

Meteorologi napovedujejo izboljšanje, a so skrajno previdni, saj si nočejo napraviti ugleda ob pravih napovedih v preteklih dneh. Prav zato se omejujejo predvsem na kratkoročne napovedi. Ob pogledu na splotične karte pa je lahko jasno, da bo prišlo v prihodnjih dneh do sprememb. Pred obalami Španije in Francije je že nova atlantska frontalna motnja, še vedno pa ni povsem jasno, ali bo greben visokega zračnega pritiska od Genovskega zaliva do Skandinavije zdržal in preprečil vdor vlažnega in toplejšega zraku v Sredozemlje, kjer bi ob dotiku s hladnim zrakom skoraj gotovo povzročil nove zaplete.

Konzorcij Fiat-Sikorsky prevzel reševanje Westlanda

LONDON — Skupščina delničarjev britanske družbe Westland je včeraj pristala na »reševalno akcijo italijansko-ameriške naveze« — Fiat-Sikorsky in zavrnila zadnji poskus evropskega konzorcija proizvajalcev helikopterjev, da bi z odložitvijo preprečili sklenitev sporazuma. Predsednik Fiata Giovanni Agnelli je že od predvčerajšnjim v Londonu in se bo v prihodnjih urah sestal s predsednikom upravnega sveta Westlanda Johnom Cuckneyem.

Vsaj na papirju se je končal dolgi spopad med ameriško-italijanskim in evropskim konzorcijem, sovražnosti pa se bodo bržkone nadaljevale, kljub naporom Fiata in odgovornih pri podjetju Sikorsky, da bi to preprečili, ker ne bi koristilo nikomur. Najbolj se čutijo opeharjeni Francozi, ki navajajo, da je njihov ameriški konkurent stopil na evropska tla.

Za ameriško-italijansko reševalno akcijo se je izreklo 67,8 odstotka delničarjev, ki so tako omogočili nakup 35,5 milijona delnic Westlanda za skoraj 50 milijard lir. Ameriško-italijanski konzorcij bo obenem dal Westlandu licenco za proizvodnjo helikopterja »black hawk«, s katerim skuša Sikorsky prodreti v države Tretjega sveta.

Zadeva Westland, zaradi katere sta morala odstopiti obrambni minister Heseltine in minister za industrijo Brittan, je po vsem sodeč vsaj za britansko vlado končana. Ni pa izključeno, da bo včerajšnji razplet še vedno povzročil težave britanski vladi, saj ji marsikdo očita, da si je vse to sama skuhala.

Na tiskovni konferenci Reagan »razočaral«

WASHINGTON — Po splošnem mnenju je bila včerajšnja tiskovna konferenca predsednika ZDA Ronalda Reagana še precej plitka in je razočarala prisotne časnikarje. Reagan je na 34 vprašanj odgovoril v 35 minutah, na enajst pa je celo odgovoril z zelo lakoničnim: »Ne vem.«

Sicer pa je bila ta že druga letošnja Reaganova tiskovna konferenca posvečena predvsem notranjim ameriškim zadevam, manj pa mednarodnim političnim problemom.

Kar se Filipinov tiče, je predsednik ZDA poudaril, da še nima dokazov, da so se Marcosovi pristaši posluževali volilne goljufije in da bo zato še počakal, predno bo izrekel dokončno sodbo o filipinskem problemu.

Na vprašanje o šaranskem je Reagan dejal, da mu še ni jasno, če je njegova izpustitev le propagandnega

značaja ali pa že začetek Gorbačovega »novega kurza«. S tem v zvezi je Reagan hotel predvsem poudariti, da ostro ločuje izvedbo ameriško-sovjetskega vrha in razoroževalni problem, obratno kot to počenja sam sovjetski partijski voditelj Gorbačov.

Reagan je na vprašanje o haitskem problemu odgovoril, da ni podpiral »Baby Doc«, temveč da mu je le ponudil letalo za njegov beg iz Haitija. O Gadafiju je bilo v bistvu malo govora, na izrecno vprašanje pa je odgovoril, da ni z ladijskimi vojaškimi manevri v Sidskem zalivu hotel prestrašiti libijskega voditelja, temveč le »obdržati ameriško sredozemsko vojno ladjevje v formi«.

Reagan je svojo tiskovno konferenco zaključil z razpravo o davkih, ki jih plačujejo Američani in za katere meni, da so previsoki.

FEBRUAR '86

CCT

Certificati di Credito del Tesoro

- CCT so državni efekti oproščeni vsakršnega sedanjega in bodočega davka.
- Varčevalci privatniki jih lahko rezervirajo pri okencih kreditnih zavodov do 13.30 dne 14. februarja; plačilo se bo izvršilo 18. februarja 1986 po emisijski ceni 99,75%, brez kakršne koli provizije.
- Prvi šestmesečni kupon znaša 7%.
- Naslednji šestmesečni kuponi bodo enaki doprinosu BOT na 12 mesecev plus premija. Ta znaša 0,30 točke.
- Imajo široko tržišče in se po potrebi z lahkoto vnovčijo.

Rezervacija občinstva pri kreditnih zavodih do 14. februarja

Emisijska
cena

99,75 %

Rok

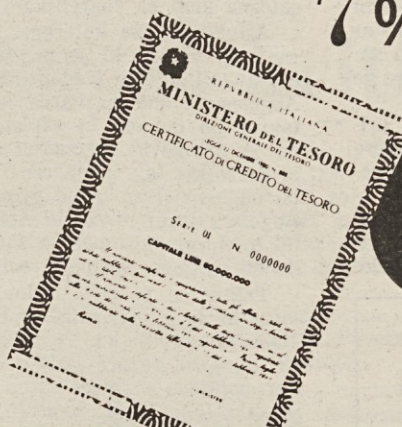
5 let

Prvi šestmesečni
kupon

7 %

Efektivni
donos po stalni
obrestni meri

14,58 %

CCT

Od četrтка do četrтка

O »izbrisani istovetnosti«

Prejšnji petek smo opazili v tujakšnjem italijanskem dnevniku z velikimi črkami natisnato novico, da bo sedanjí tržaški demokristjanski župan v kratkem predložil proračun in odstopil. Tako bo izpolnil predlanski spozrazum o »štajeti« in prepustil županski sedež melonar-skemu leaderju in bivšemu županu Manliu Cecoviniju.

Marsikomu se je že pred leti zdel ta primek ne- navadno domač. V lanskem decembru pa smo v Paro- velovi knjigi »L'identità cancellata« o »nasilni italia- nizaciji« priimkov, imen in krajevnih imen v Julijski Be- nečiji od 1919 do 1945 na strani 222 prebrali odlok tr- žaškega prefekta iz leta 1928, da se na prošnjo gospoda Giovannijsa Čehovina, rojenega v Trstu leta 1879 na pod- lagi fašističnega zakona iz leta 1926 njegov priimek spremeni v Cecovini in s tem tudi priimek njegovzga sina »Manlio di Giovanni, nato 29 gennaio 1914«.

Iz radovednosti smo že med njegovim prvim župa- novanjem, ko je napisal knjigo »Per favore, chiamate- mi von«, pogledali v znameniti Slovenski biografski lek- sikon iz davnega 1932. In res smo na strani 92 na- šli podatek, da je Andreja Čehovina, častnika, rojenega leta 1810 v Braniču, cesarica Marija Terezija povzdigi- nila v baronski stan, ki si ga je priporil pod Radetskimi leta »1848 in 1849 z junaštvom v bitkah pri Montanari, Sommi compagna, Mortari in Novari«. Najbrž je seda- nji Manlio ugotovil, da je potomec pokojnega braniške- ga slovenskega plemenitaša, če že javno zahteva, da se ga kliče »von«. Po pravici povedano: v tisti knjigi je priimek zamenjal z nekim drugim — tudi slovenskim. Brez potrebe.

No, prebiranje omenjene »Izbrisane identitete« je zanimivo tudi iz mnogih drugih razlogov. Naj navedemo nekaj komplikacij iz pofašistovanja: v »Canziani« ali »Coziani« so spremenili priimke Kocijan, Kocjančič, Co- ciancich in Kočančič; v »Gregori« pa Grgič, Gregorič, Gregoričič in Gregorevič; v »Gheretti« pa priimke gr- zetič, Gržinič in Grzetič; v »Rauni« pa Ravnič in Rav- nik; v »Salvi« so spremenili priimke Slavič, Slavič in

Slavič; v »Scoffi« pa priimke Škof, Škofič in Škoflič; Klun v »Coloni«. V »Sferco« (kar je verjetno manj zna- no) so spremenili priimek Šverko; Tomica so spre- menili v Tomizza; v »Tonelli« so spremenili priimka Ton- čič in Tonkovič; v »Zanini« so spremenili priimke Za- ninich, Zaninič in Zaninovič itd. itd.

No, še prav posebej pa je skoraj neverjetno, da v seznamih poitalijančenih krajevnih imen s fašističnim zakonom iz leta 1923 ne najdemo (očitno zaradi površ- nosti) krajevnih imen: Botač, Devin, Devetaki, Ferlugi, Jezero, Kontovel, Križ pri Trstu, Medja vas, Pesek itd. Morda pozneje uradno poitalijančenih ali pa tudi samo samovoljno neuradno poitalijančenih imen Botazzo, Dui- no, Conconello, San Lorenzo, Contovello, Santa Croce, Medeazza, Pese in druga imena.

Primerjava Parovelovega seznama s seznamom v Čermeljevi publikaciji o ljudskem štetju leta 1951 je vsekakor zelo poučna. Zakaj bi namreč uporabljali po- italijančene oblike, če niso bile poitalijančene uradne? Saj je tako početje pravzaprav nezakonito oziroma že protizakonito! (ali se bo našel v Trstu ali Ljubljani vi- sokošolec, ki bo o tem poitalijančevanju napisal dok- torsko disertacijo?).

Pretekli ponedeljek je umrl popularni italijanski ra- dijski novinar Paolo Cavallina. Vodil je v sedemdes- tih letih priljubljeno oddajo na prvem omrežju RAI pod naslovom »Chiamate 31-31«, ki jo je poslušalo vsako popoldne ob 17. uri tudi do 10 milijonov Italijanov. V ta namen je obiskal vsa večja mesta Italije in prišel tudi v Trst v decembru 1973 — če se prav spominjam. Takrat je povabil na pogovor pred mikrofonom oba glav- na urednika obeh tržaških dnevnikov — enakopravno. Zato je prav, da se ga s hvaležnostjo spomnimo, ker je tedaj omogočil, da je podpisani v tistih nekaj minu- tah milijonom poslušalcem povedal, koliko nas je in kje prebivamo Slovenci v Italiji in tudi kaj zahtevamo.

STANISLAV RENKO

Kako bomo odgovarjali tehnološkemu izzivu

TRST — Deželna uprava, politični in gospodarski krogi pa tudi krajev- ne uprave vedno intenzivneje govo- rijo o potrebi, da se v deželi Furla- niji - Julijski krajini pospeši razvoj novih tehnologij. Ob tem deželna u- prava išče zaslombo v okviru Itali- je in hkrati Evropske gospodarske skupnosti.

Tako je na primer deželni odbor- nik za odnose z evropsko skupnostjo Pio Nodari dejal, da je EGS izvedla vrsto posegov v korist tehnološke ob- nove, nima pa še resnično skupne tehnološke, industrijske in socialne politike. Z izjavo je Nodari komentir- al nedavni kongres, ki je bil v Bariju prav na temo novih tehnologij, zdru- ževanja Evrope in vloge dežel v tem procesu.

Pred dnevi je Dežela dodelila raz- iskovalnemu centru za tehnološko ob- novo CERIT, ki deluje v Pordenonu, milijardo in pol lir podpore. Ne gre tu za edini primer, saj je naporov za novo tehnologijo vedno več. Mar- sikdo si na primer že danes zamiš-lja Trst kot veliko znanstveno sre- dišče, kjer bo seveda vladala naj- modernejša tehnologija.

Omenjeni napori so seveda per- spektivni, saj sledijo splošnim tren- dom gospodarsko razvitega sveta. Verjetno pa bi le morali paziti, da nova tehnologija ne postane mit, za katerim se skrivata gospodarska ne-

organiziranost, in pomanjkanje neke- ga splošnega razvojnega načrta, ki ga nova tehnologija zahteva. Bojazen je tudi v tem, da bi se vsi ti naporí osredotočili le v nekaterih predelih in mestih in da ne bi prišlo do prave- ga sodelovanja z ostalimi znanstveni- mi središči v okviru Alpe Jadran. Tehnološka revolucija ima danes pla- netarne razsežnosti, ki presegaajo stro- go krajevne politične izbire. V sobot- ni ekspanziji tehnologije ni časa za vrtičkarstvo in kampanilizem.

Popravila v Postojnski jami

POSTOJNA — Zima je v Postojnski jami najugodnejši termin za popra- vila, ker je v tem času sicer še ved- no veliko obiskovalcev, vseeno pa ne toliko kot v poletni sezoni. Po lan- skoletnem rekordnem obisku (jamo je obiskalo približno milijon ljudi) je bilo nujno začeti popravila pri pod- zemnem vlakcu, s temeljito preure- ditvijo uvozne proge. Na 1600 metrih proge bodo obstoječe žeblje zamenja- li z vijaki in tako znatno zmanjšali število nadaljnjih potrebnih popravil. Dela na progi bodo trajala približ- no poldrugi mesec. V tem času bo vlak Postojnske jame vozil po enem samem tiru.

Prizadevanja na slovenski Obali

Za boljše telefonske veze

KOPER — Že letošnjo turistično sezono bi moralo biti na Obali bolje s telefonskimi vezavami, zagotavljajo najodgovornejši poštni delavci v Kopru. Prav danes so se med drugim dogovorili, da bodo v kratkem izdelali program ukrepov, s katerimi naj bi pripravljeni pričakali poletne mesece, ko so te- lefonske zveze ob morju zaradi nenehne rabe še posebej »vroče«. Če bi uspeli zagotoviti boljše delovanje telefonskega sistema, bi s tem pripomogli tudi k toliko boljšim razmeram za razvoj in poslovanje turističnih krajev.

Lani so s povečanjem zmogljivosti portoroške telefonske centrale in s povečanjem zvez med Koprom in Portorožem za 12 kanalov uspeli za spozna- nje izboljšati razmere, ki so bile najbolj kritične v letu 1984. Letos aprila naj bi jim Iskra dobavila aparaturo za vzpostavitev visokofrekvenčnih zvez (za kar so pred približno letom dni prispevale devizni delež tudi portoroške turi- stične organizacije). Z namestitvijo teh aparatov bi po besedah Bruna Trob- ca, direktorja koprškega podjetja za PTT promet lahko še letos podvojili šte- vilo telefonskih zvez (torej z obstoječih 120 na približno 240) in tako odpravili ozko grlo, ki prihaja v telefoniji do izraza predvsem poleti.

Vojko Petrič, tehnični direktor istega podjetja pa nam je povedal, da so se lani turisti (in v njihovem imenu tudi turistični delavci) najbolj jezili na račun telefonskih govorilnic. Teh je bilo premalo, prihajalo je tudi do zmešnjav zaradi starih in novih kovancev itd. Zato so se odločili, da bodo le- tos večino telefonskih aparatov v govorilnicah opremili za kovance po 50 in 100 dinarjev. »V Sloveniji sicer že dalj časa razmišljamo, da bi vpeljali že- tone, kar se nam zdi najprimernejša oblika za plačilo telefonskih pogovorov v javnih govorilnicah. Vendar v zveznih poštinih organih v Beogradu temu nasprotujejo, češ, da bi morali malce počakati in raje vpeljati magnetne kartice, ki jih zdaj uvajajo v telefonsko razvitih deželah. Bojim se, da bo tra- jalo še dolgo, preden bomo prišli do teh kartic...«

Tudi na poštah je poleti vse pretesno. Zato bodo v novem stanovanjsko- poslovnem bloku (v Luciji naj bi ga začeli graditi še to pomlad in sicer na mestu, kjer zdaj stoji stavba krajevne skupnosti), v pritličju uredili nove poštne prostore. Tu bo na voljo predvsem veliko telefonskih govorilnic in bo zato nekakšen občinski telefonski center.

Potem ko bodo odpravili težave z zvezami in govorilnicami, pa bo na vrsti nova elektronska centrala v digitalni tehniki. V zdajšnji telefonski cen- trali praktično ni mogoče priključiti nobenega naročnika več. Po cenah iz lan- skega oktobra bi taka centrala stala približno 700 milijonov dinarjev, pri tem pa je treba upoštevati, da se cena zanjo vsak mesec poviša za približno osem odstotkov. Zdaj v koprskem podjetju za PTT promet še razmišljajo, kaj bi naredili, saj bi toliko denarja težko zbrali celo v treh letih. Najmanj toliko bo tudi minilo, da bodo postavili novo centralo in s tem odpravili še eno od večjih ovir, ki preprečuje normalnejši razvoj telefonije na Obali.

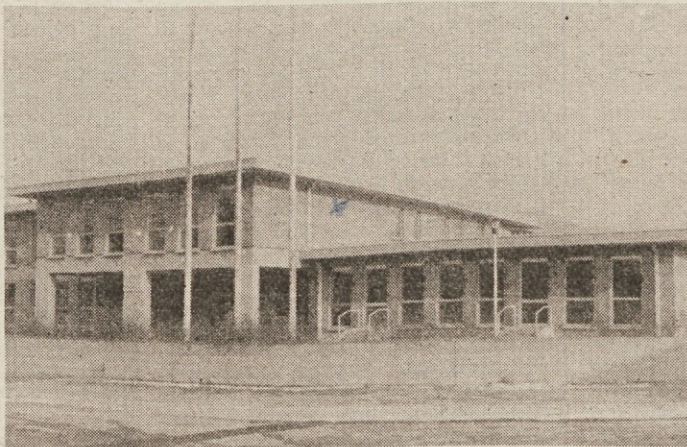
Marko Waltritsch

ENO STOLETJE SLOVENSKIH OSNOVNIH ŠOL V GORICI

62.

Povedati je tudi treba, da so se na goriškem žu- panstvu odločil zapustiti stavbe Šolskega in Gregorčičevega doma v Ul. della Croce in Malega ter Novega doma v Ul. Randaccio, zaradi tega ker niso od lastnikov dosegli, da bi ti izvedli nekatera popravljajna dela, ki so jih na županstvu zahtevali. Vendar strošek za ta dela bi bil prevelik, so trdili lastniki stavb; najemnina, ki jo je plačevala občina pa je bila prenizka.

Cisto drugače je ravnala goriška občinska uprava po letu 1976, ko je za visoko najemnino dobila od go- riške nadškofije v uporabo stavbo semenišča v Ul. Alviano. Takrat je goriška občina, kljub temu, da je bila kot najemnik v stavbi drugega lastnika, enako kot prej, na svoje stroške v stavbi v Ul. Alviano izve- dla veliko popravil. Strošek za ta popravila je bil veliko večji od tistega, ki bi bil potreben za popravilo

V maju 1979 so se slovenski otroci iz severnega dela mesta vselili v novo šolsko stavbo na Livadi

prej uporabljenih šolskih stavb. Občina je tudi tokrat ravnala na različna načina. V stavbo last goriške nadškofije je vložila veliko denarja za razna popra- vila (to je delala tudi v kasnejših letih), v stavbo last goriških slovenskih meščanov pa ni hotela vložiti niti lire.

Z gradnjo slovenskega osnovnošolskega poslopja na Livadi so se lotili v drugi polovici sedemdesetih let. Načrt inž. Močnika so sprejeli na seji goriškega ožjega odbora 18. marca 1973. V občinskem svetu je bil načrt

sprejet 22. junija istega leta. Zanj je glasovalo 25 sve- tovalcev, proti sta bila le dva fašista. Šele v prvih dneh novembra 1976 je na županstvu gradbeno podjet- je Tavagnacco iz Gorice dobilo naročilo naj prične z delom. Prvotno so menili, da bo stavba stala 226 mili- jonov lir. Potem pa so morali zanjo nameniti 363 mili- jonov lir, kajti inflacija je takrat povzročila skok cen. Sicer pa so kasneje, potem ko so dokončno obračunali gradbene stroške, ugotovili, da morajo dodati še marsikatero liro.

Poleg gradbenega podjetja Tavagnacco, ki je izvr- šilo vsa gradbena dela, so sodelovali še podjetje Ven- ceslav Klanjšček iz Gorice, ki je uredilo ogrevalne na- prave, mizarsko podjetje Olivieri iz Gorice, ki je po- stavilo table in nekatere druge dele notranje opreme, ter podjetje Palini iz Milana, ki je oskrbelo mize, stoli- ce in vso notranjo prenosno opremo. Vodja del je bil inž. Giorgio Ciani iz Gorice. V zadnjem času ko so se dela zakasnila, se je za vodenje teh del zela zanimala občinska funkcionarka, arh. Torggler - Scandellara.

Osnovnošolsko poslopje na Livadi je enonadstrop- no. Fasade so izdelane v rdeči opeki z vidnimi ele- menti v betonu. Delno je podkleteno, ker je načrt predvideval kabinete za celodnevni pouk. Prostorna vhodna hala v pritličju je s premičnimi vrati povezana z veliko učilnico, ki ji ob šolskih prireditvah služi za oder. Vse štiri pritlične učilnice imajo na razpolago prostor za pouk v naravi.

crt

CASSA DI RISPARMIO DI TRIESTE

IPSOA SCUOLA D'IMPRESA

5. marec 1986 »Nova prijava davka IVA«

Zavod Cassa di Risparmio di Trieste organizira v sodelovanju z IPSOA (Šola za vodenje podjetij) predavanje o novih prijavah davka IVA predvsem pa o prijavi forfetarnega sistema knjigo- vodstva (mod. 11 bis - quadro A) kakor to predvideva ministr- ska okrožnica št. 12 z dne 1. februarja 1986.

V PONEDELJEK, 17. FEBRUARJA 1986
ob 14.30 - v kongresni dvorani Pomorske postaje (TRST - Pomol Bersaglieri 3)

Predavanje je namenjeno strankam zavoda Cassa di Risparmio di Trieste, ki lahko dvignejo vabila na sedežu zavoda in v nje- govih poslovalnicah (število vabil je omejeno).

CECOVINI IN AFERA P2: KOMUNISTI OSTRO KRITIČNI

Sklicujoč se na vesti o rezultatih parlamentarne raziskovalne komisije o zloglasni prostozidarski loži P 2 in o vlogi, ki jo je v celotni zadevi odigral Manlio Cecovini, je pokrajinski tajnik KPI Ugo Poli včeraj izdal tiskovno poročilo, v katerem uvodoma ugotavlja, da je KPI večkrat zatrdjevala, da tako Cecovini kot njegova politična formacija nosita odgovornost zaradi falimentarnega upravljanja, tako administrativnega kot političnega, tržaške občine v letih 1978-81 in da Lista za Trst tudi sedaj opravlja negativno konservativno vlogo v življenju mesta.

Pokrajinski tajnik KPI se opira na članek, ki ga je objavil Corriere del Friuli in ponatisnil tudi tržaški Il Lavoratore pod naslovom: »Prostozidarstvo v Trstu: med P 2 in Trgom Unità«, v katerem je v podrobnostih in na osnovi ugotovitev zelo obširnega gradiva, ki ga je zbrala parlamentarna raziskovalna komisija (bolje poznana kot komisija Anselmi), govor o vlogi, ki jo je v zvezi z ložo P 2 imel Cecovini, katerega ime je v teh aktih večkrat omenjeno. Avtor se v dolgem članku, ki ga opremlja s številnimi odlomki iz gradiva omenjene komisije, zaustavlja predvsem ob vplivu, ki ga je imelo tukajšnje prostozidarstvo na krajevno in deželno politično življenje.

V omenjenem članku se tudi navaja, kako je Cecovini septembra leta 1982, ko je še bil tržaški župan, v občinskem svetu odgovoril na vprašanje svetovalca Parovela in mu zatrdjeval, da v »Škotskem obred«, kateremu je sam predsedoval, ni bilo nobenega od vidnejših predstavnikov tiste skupine, ki jo je vodil Licio Gelli in ki jo neprimerno imenujejo kot ložo P 2. Tako je dejal Cecovini, vendar pa je na osnovi dokumentov moč zatrditi, da je bila Gellijeva skupina v resnici loža P 2 in da je bil Cecovini že takrat namerno neprecizen. Na osnovi novih dokumentov se je nato izkazalo, da so bili vidni predstavniki lože P 2 tudi člani »Škotskega obreda«, ki mu je predsedoval prav Cecovini. Avtor članka nato citira Il Lavoratore, v katerem se je Fausto Monfalcon na osnovi teh novih dokumentov spraševal, če je pač treba misliti, da se je Cecovini v svojstvu župana lagal pred občinskim svetom? Cecovini ni tega demantiral, zato ostaja ta uganka še nerešena.

V članku je še več drugih dokumentiranih podrobnosti, ki govorijo o Cecovinih vlogi v zadevi lože P 2.

Zaradi vsega tega pokrajinski tajnik KPI Poli ugotavlja, da nobena demokratska stranka ne more mimo ocene, da Cecovinija ni moč več ponovno predlagati za tržaškega župana, ker je bil močno vpleten v afero P 2 in zaradi dokazanih laži, ki jih je s tem v zvezi zagovarjal v občinskem svetu.

Tiskovna konferenca članov tovarniškega sveta

Negotov položaj v tovarni I. Fraschini

Tovarniški svet podjetja Isotta Fraschini, ki se nahaja v tržaški industrijski coni, je sklical tiskovno konferenco z namenom, da bi politične sile in javnost seznanil z občutljivim položajem, v katerem se tovarna nahaja. Ni naključje, da je bila tiskovna konferenca v Novinarskem krožku prav včeraj, ko je bila vsa pozornost upravičeno usmerjena na Rim, kjer se je deželna delegacija srečala s predsednikom ustanove IRI, Prodiem.

Spričo težkih problemov podjetij z državno udeležbo v Julijski krajini je namreč upravičena bojazen, da bi razmere v obratu Isotta Fraschini prešle v ozadje in da bi molče sprejeli že začeto izvajanje načrta o proizvodnem preustroju. Le-ta predvideva namreč krepko omejitve števila zaposlenih, ki naj bi se s 530 znižalo na 390. K temu se pridružuje velika negotovost glede dokončne oblike lastništva tovarne in glede plasiranja proizvodov, kar vse skupaj negativno vpliva na celotno ozračje v tovarni.

Glede lastništva je treba reči, da so zidovi, proizvodne naprave in tudi projekti še vedno last državnega podjetja VM, medtem ko je proizvodnjo prevzelo podjetje Isotta Fraschini. Ker pa se širijo glasovi o morebitni privatizaciji podjetja VM, pri tovarniškem svetu opozarjajo na nevarnost, da bi proizvodnjo motorjev

serije 130 V premestili drugam in tako tržaški tovarni odvzeli njen najbolj kvalificirani in na tržišču dobro zasidrani proizvod. Druga nevarnost bi bila morebitna združitve obrata s Tovarno velikih motorjev — o kateri se širijo sicer le neuradni glasovi — in ki ji sindikat odločno nasprotuje. Strinja se s predlogi o sodelovanju ali kooperaciji med družbama, na delujeta na sorodnih in komplementarnih področjih in ki bi omogočila racionalizacijo in okrepitev prodaje ali izboljšanje sistemov upravljanja. Združitev pa odklanjajo zato, ker bi pomenila nasilje za delovne in proizvodne sisteme, ki se med seboj zelo razlikujejo in ki bi v tovarni Fraschini ogrozila ravnovesje, na katerem je doslej, kljub številnim težavam, uspešna ohranila svojo produktivnost in kompetitivnost proizvodov.

Isotta Fraschini deluje, kot je znano, na dizelskem področju, s štirimi temeljnimi vrstami proizvodnje: izdeluje sestavne dele za hitre motorje (Alfa Romeo), sestavne dele za motorje ID 36 (I. Fraschini), elektrogenske skupine od 10 do 300 KVA in dizelske motorje serije V 130. V okviru zadnjih dveh proizvodnih vej je v podjetju razvita tudi projektivna in raziskovalna dejavnost, še posebno dragocena za tehnološki razvoj. Prav zato tovarniški svet poziva vse krajevne in deželne politične sile ter fi-

nančne družbe IRI, naj se zavzamejo in obvežejo, da bo dizelski sektor nepreklicno ostal v Trstu z vso zmogljivostjo, in naj poskrbijo za okrepitev raziskovalne dejavnosti v perspektivi izboljšanja proizvodnje in večje konkurenčnosti na mednarodnem tržišču. Za zaščito obstoječega in za zagotovitev razvoja pa bi po mnenju tovarniškega sveta bil odločilnega pomena vstop deželne finančne družbe Friulia med delničarje podjetja Isotta Fraschini.

Podaljšan rok revizije vozil

Stavkovno gibanje zaposlenih v uradih civilne motorizacije je ministru za prevoze Signorileju narekovalo preložitve rokov za generalno revizijo motornih vozil. Le-ti so namreč zapadli s koncem leta, sedaj pa so podaljšani za dva meseca. Revizija, predvidena v letošnjem letu, zadeva motorna vozila, ki so bila prvič registrirana pred 31. decembrom 1975 in tovrnjake, ki ne presegajo skupne nosilnosti 3,5 tone in ki so bili prvič registrirani pred 31. decembrom 1980.

Za registrske številke, ki se zaključijo z 1, 2 in 3 bo rok zapadel 31. maja, za tiste s končnicami 4, 5 in 6 31. avgusta, za 7, 8 in 9 30. novembra in za končnice 0 31. decembra letos.

Še ena zanimiva pobuda ob Dnevu slovenske kulture

Tudi prvi slovenski ozvočeni film »O Vrba« na sporedu osrednje Prešernove proslave

»O, Vrba!«, Prešernova »srečna, draga vas domača«, je tudi naslov dokumentarnega filma, ki ga bomo na malih ekranih predvajali na obeh proslavah Dneva slovenske kulture v Gorici in Trstu. »V njem sta prikazana rojstni kraj in hiša dr. Franceta Prešerna v Vrbi, tako piše v obrazložitvi vsebine filma, ki ga v negativu in pozitivu hranijo v Arhivu Slovenije. Iz podatkov Arhiva Slovenije razberemo tudi, da je v pločevinasti skatli z oznako »O, Vrba!« zaprt kolot 207 metrov dolgega, 35 mm širokega, črno-belega zvočnega filma, ki ohranja govor Frana Saleškega Finžgarja in značilni glas Otona Župančiča. Producirala ga je Direkcija za Slovenijo filmskega podjetja DF Jugoslavije, točnega datuma pa ne navajajo, čeprav je zelo verjetno, da so ga snemali leta 1940. Scenarij, režijo in montažo filma je podpisal dr. Marjan Förster, fotografijo pa Förster in njegov sodelavec, tehnik Rudi Omota.

Za temi skopimi, tehničnimi podatki, ki spremljajo Försterjev dokumentarni film, se skriva obsežno obdobje slovenske pionirske kinematografije. Tiste kinematografije in filmske produkcije, ki je s Karolom Grossmanom že leta 1905 odkrila magijo filmske kamere, čeprav je še v tridesetih letih močno dvomila v njene razsežnost in njeno uporabnost. Nekateri so v tistih letih dvomili celo v bodočnost zvočnega filma. Vse do dneva, ko je sam pesnik Oton Župančič zapisal »Ne bomo uspeli po bitih vpliva ton filma«. Dobrih deset let po župančičevem zapisu so 30. maja 1939 v Ljubljani ustanovili filmsko podjetje Emona film, ki je pravi producent filmskega dokumentarca »O, Vrba!«, čeprav danes na pločevinasti

škatlji tega podatka ni. Napisani podatki se začnejo s krstno predstavo, ki jo je »O Vrba!« doživel šele po osvoboditvi in po ustanovitvi Direkcije za Slovenijo jugoslovanskega centralističnega filmskega podjetja.

Vse do tistega trenutka je bil »O, Vrba!« eden izmed velikih dokumentarcev, ki jih je za Emono film posnel dr. Marjan Förster. Njega, ki je tri leta študiral pri centralnem nemškem podjetju UFA, je privabil v Ljubljano Milan Kham, solastnik Emona filma. Emona film je bilo v tistih letih široko zasnovano filmsko podjetje, ki je pod istim imenom združevalo dvorano kina Union, družbo Emona za filmsko proizvodnjo ter filmsko izposojevalnico. Milan Kham je Emona ustvaril v sodelovanju s Prosveto zvezo (lastnico Radia Ljubljana) in je bil trdno prepričan, da bo iz nje naredil središče slovenske filmske proizvodnje. Pripravljali se je celo na preureditev gradu Rocen, v katerega je mislil postaviti prve slovenske filmske ateljeje. Čeprav mu ni uspelo pustiti slovenskemu filmskemu svetu ateljejev, mu je vseeno pustil prve primere reklamnega filma in navado podnaslavljanja tujih filmov v slovensčini. Tudi revijo Naš kino je urejeval on in njemu gre še zasluga, da je pri Emoni dobil službo Rudi Omota.

Z Omoto se sklene tudi krog filma »O, Vrba!«, ki so ga posneli s filmsko kamero in posebno zvočno aparatur, ki jo je po lastnem patentu izdelal Omota sam. To je bil prvi zvočni film, ki so ga posneli na slovenskih tleh. Vojna je nato onemogočila predvajanje tega dela in šele leta 1945, ko so ozvočili tudi Badjurov film »Pozimi na Triglavu«, so ga v Sloveniji lahko videli.

Krajevnim ustanovam in družbenim silam

Jutri predstavitev študije o termoelektrarni na premog

Deželni odbor F-JK je na svoji zadnji seji uradno sprejel na znanje »dokončno poročilo« o termoelektrarni na premog, ki jo vsedrjavni energetski načrt (PEN) predvideva za našo deželo in ki naj bi jo zgradili v dolini pri Orehu v miljski občini. Študijo je pripravil znanstveni odbor, ki ga je svoj čas ustanovila deželna uprava.

Deželna uprava bo v kratkem seznanila javnost o zaključkih študije, že jutri pa jo bodo predstavniki deželnega ravnateljstva za načrtovanje in proračun formalno izročili raznim zainteresiranim upravam; ob 9. uri jo bodo izročili miljskemu županu, ob 10. predsedniku pokrajine, ob 10.30 (na sedežu pokrajinske uprave) županom občin Devin - Nabrežina, Dolina, Repentabor in Zgonik, ob 11. uri pa tržaškemu županu. V popoldanskih urah pa bodo poročilo predstavili sindikalnim organizacijam in zainteresiranim kategorijam industrijcev, obrtnikov, malih industrijcev in gradbincev.

Deželna uprava bo formalno zahtevala od krajevnih ustanov, naj se izrečejo tudi o predpisih, ki jih je navedel omenjeni odbor (gre za določbe ambientalnega in gospodarskega značaja). Istočasno pa bo ravnateljstvo za načrtovanje in proračun

sklicalo vrsto sestankov z drugimi pristojnimi deželnimi ravnateljstvi za poglobitev nekaterih problemov, ki jih odpira omenjena študija. Nato bo deželna uprava začela pogajanja z družbo ENEL — potem ko bo v najkrajšem času prejela mnenja krajevnih ustanov — za sestavo osnutka konvencije. Če bo družba ENEL sprejela, predpise znanstvenega odbora in tako imenovane »pogoje gospodarskega značaja« (preferenčna uporaba krajevnih delovnih sil ter uporaba tistih instrumentov, ki bi zagotovili delo industrijskim obratom in podjetjem s tega področja), bi deželna uprava bila pripravljena dati pozitiven odgovor za lokacijo termoelektrarne na premog v dolini pri Orehu. Na zadnji seji je deželni odbor tudi izvolil novo deželno delegacijo v paritetičnem odboru dežela - ENEL; F-JK bodo v njem zastopali poleg predsednika Biasuttija tudi odborniki Carbone, Rinaldi, Francescutto in Bomben, katerim se bodo pridružili funkcionarji raznih deželnih ravnateljstev.

● Danes bo v okviru izpopolnjevalnega tečaj za šolnike predaval v prostorih osnovne šole v Ul. dei Cunicoli arh. Alberto Boralevi z univerze v Firenci. Tema predavanja bo »Vzgoja na funkcija muzeja«.

Uslužbenci pogrebne službe preklicali tridnevno stavko

Uslužbenci občinske pogrebne službe so preklicali tridnevno stavko, ki so jo napovedali za 13., 14., in 15. februar, ker je prišlo medtem do sestanka s predstavniki tržaške občinske uprave ter so bile zaenkrat ugodno rešene vse zahteve, ki so jih delavci postavili: to je zahteve glede izboljšanja delovnih pogojev, kot tudi zahteva po posebnem plačilu za delo pri oblačenju mrličev.

Zahteve glede izboljšanja higienskih razmer pri opravljanju pogrebne službe so hile že pred tedni ugodno rešene. Stavkovno gibanje se je zaostriло pri vprašanju posebnega doplačila za delo, ki ga opravljajo uslužbenci občinskega pogrebnega podjetja, ko morajo obleči mrliča. Plačilo za to delo je bilo predvideno v delovni pogodbi, ki je bila v veljavi do leta 1978, ni pa bilo nato vključeno v postavke, ki so v veljavi vsa ta leta.

Tako je prišlo kar v navado, da so morali to delo plačati sorodniki umrlega, kar seveda ni bilo v skladu niti z določili, niti s pogrebniimi tarifami, pa tudi uslužbenec občinske pogrebne službe je bilo nerodno in neprijetno vprašati za plačilo prizadete.

Vse te zadeve bodo z novim sporazumom rešene, kot so nam javili uslužbenci, ki so obžalovali, da je prišlo kar do dveh stavk v zadnjem času, ki so prizadele predvsem sorodnike umrlih, ki pa so bile potrebne, da so se sporna vprašanja premaknila z mrtve točke.

Pri občinski pogrebni službi je zaposlenih skupno 30 uslužbencev, med katere so všteti tudi šoferji. Za pokope v Trstu skrbi tudi zasebno pogrebno podjetje Zimolo, ki ima le devet uslužbencev in ki so ves čas stavkovnih akcij opravili večino pogrebov, da ni prišlo še do večjega zastoja v tej dejavnosti.

Natečaj IACP za stanovanje

Ustanova za ljudske gradnje IACP razpisuje natečaj za podeljevanje stanovanj na območju miljske občine, na podlagi deželne zakona od 1. 9. 1982, št. 75. Stanovanja, ki so že v gradnji, so namenjena predvsem mladim parom, starejšim in fizično prizadetim osebam. Prošnje je treba poslati najkasneje do 15. aprila letos, vsa potrebna dokumentacija je na razpolago v uradih IACP v Ulici Ghirlandaio 43 v Trstu in v pristojnih uradih miljske občine.

● V okviru predstav Vabilo v gledališče, namenjenih mladim, bodo v nedeljo, 16. t.m. ob 16.30 v gledališču Cristallo, na sporedu tri Pirandellove enodejanke, v prireditvi gledališke skupine La bottega dell'Attore, režija Mimmo Lo Vecchio. Abonmaji po znižani ceni so na prodaj v Galeriji Proti 2 in v gledališču Cristallo, v Ulici Ghirlandaio.

V Trstu je še vedno občutiti posledice stavke smetarjev

Res je, da se je končala stavka tržaških smetarjev, res je, da je občinska uprava obljubila nadaljevanje pogajanj za dokončno rešitev vseh problemov, ki zadevajo tudi druge kategorije občinskih uslužbencev in res je, da so smetarji tudi z nadurnim delom začeli z odnašanjem smeti. Kljub vsemu pa se položaj v mestu le še ni toliko popravil, da bi si lahko meščani oddahnili. Smeti se je v času stavk in stavkovnih akcij smetarjev nabralo v središču, še bolj pa v vseh predmestjih, v tolikšnih količinah, da jih niso utegnili odstraniti, čeprav so delali nadurno tudi v zgodnjih jutranjih urah.

V tistih predelih, kjer imajo posode za smeti še vedno na stanovanjskih dvoriščih, smeti ni videti. Tako se seveda tudi ne ve, če so bile le-te že vse odstranjene, ali še čakajo, da jih bodo smetarji odnesli. Njihovo »prisotnost« čutijo le stanovalci, ki morajo živeti v tem slabem ozračju.

Drugačen je seveda položaj tam, kjer je občina postavila velike smetnjake na ulice. Ker je teh bolj malo, so si prizadeti pomagali tako, da so smeti postavili v polivinilskih vrečkah kar ob te smetnjake. Zanje je bil s tem problem rešen. Če so smetarji utegnili vse te smeti odnesti, ni prišlo do komplikacij, ki pa so nastopile povsod, kjer teh kupov smeti, pokritih še z snegom, uslužbenci smetarske službe niso mogli odpeljati. Tu so se »vmešali« še psi in mačke, ki so začeli v smeteh iskati

tudi kaj sebi primernega — in nenedoma so se znašli sredi že tako poledenelih in za promet nevarnih ulic kupi pomarančnih, krompirjevih olupkov in drugi odpadki, ki niso samo močno zaudarjali, temveč so bili nevarni tudi pri hoji, predvsem pri prečkanju ulic. Mnogi meščani so si pomagali tako, da so kar sami pometali odpadke in tako očistili ulico, drugod so se le-ti pomešali s snegom in blatom.

Bo vse to opozorilo odgovorne, da je treba postaviti na ulice več smetnjakov in da bo treba poskrbeti tudi za snago okrog njih? Sedaj smo še v zimi ter je vreme kar hladno. Kako bo na pomlad in poletje, če bi prišlo do podobnih zastojev pri pobiranju smeti?!

V časnikarskem krožku

Javna razprava s Cervettijem (KPI)

Gianni Cervetti, predsednik komunističnih poslancev v evropskem parlamentu in član vodstva KPI bo jutri sodeloval na javni razpravi o problemih, ki so v središču pozornosti XVII. vsedržavnega kongresa KPI. Javna razprava bo ob 17.30 v časnikarskem krožku na Korzu Italija 12, vključuje pa se med pobude, ki jih prirejajo tržaški komunisti, da bi z organizacijami in posamezniki razpravljali o problemih obnove in razvoja italijanske družbe, ki so v središču predkongresne razprave. Jutrišnja razprava prireja Zveza univerzitetnih študentov, ki je včlanjena v FGCI-ZKMI, nanjo pa so vabljeni predvsem mladina in združenja, ki so vezana na mladinsko stvarnost.

Konferenca o psihiatrični oskrbi

Zakon 180 ali zakon Basaglia je že dalj časa predmet razprav, tako v parlamentu kot v javnosti. Kot znano, je pokojni prof. Franco Basaglia uvedel temeljite spremembe v zdravljenju umsko prizadetih in dejansko odprl vrata psihiatričnih bolnic. Od takrat so se zvrstili številni predlogi za izboljšanje tega zakona in ovrednotenje novega načina zdravljenja, vendar se stvari zaenkrat še niso premaknile z mrtve točke.

Krožek »Che Guevara« prireja v ta namen konferenco, na kateri bo posredovala svoje dolgoletne izkušnje na področju psihiatrije senatorka On-garo Basaglia, soproga pokojnega Franca Basaglie. Na konferenci, ki bo 21. februarja, ob 18. uri v hotelu Savoia Excelsior, bo govoril tudi dr. Franco Rotelli, direktor tržaške psihiatrične službe.

Skupina 85 po enoletnem delovanju - Pogovor z Alfredom Vernierom

»Tržaška družba je veliko strpnejša kot ji uspe izraziti na uradni ravni«

Jutri se bo Skupina 85 zbrala na svojem prvem rednem občnem zboru. Pregledala bo doslej prehojeno pot, katere cilj je krepitev sodelovanja in vzajemnega oprijema med tu živječimi etničnimi in kulturnimi skupnostmi, predvsem med italijansko in slovensko. Poleg tega bo seveda obnovila svoje organe in določila smernice za nadaljnje delo. Zbrala se bo tam, kjer je bila ob izteku leta 1984 ustanovljena, in sicer v prostorih ustanove Villaggio del fanciullo na Opčinah ob 17.30.

Med tistimi, ki so se od vsega začetka pridružili k tej dokaj neobičajni in vsekakor pogumni pobudi, je tudi dr. Alfredo Vernier. Gre za starejšega gospoda, sicer mladeniškega videza, v čigar žilah se pretaka narodnostno mešana kri, kot se spodobi za vsakega pravega Tržčana. Rodil se je namreč Italijanu iz Istre in Sloveniki s Krasa. Višje študije je opravil v Firencah in v Trstu, kjer je dosegel diplomu iz književnosti z disertacijo o Scipiu Slataperju. Takoj po vojni se je zaposlil v uradu za šolstvo pri Zavezniški vojaški upravi. Od leta 1968 do upokojitve deset let pozneje je vodil deželni oddelek za kulturne dejavnosti. Kot enega izmed vidnejših članov Skupine 85 smo ga prosili za kratek intervju.

Dr. Vernier, v kolikšni meri je vaši skupini uspelo v prvem letu delovanja uresničiti cilje, v imenu katerih je nastala?

»Mislim, da smo lahko zadovoljni s prehojeno potjo, čeprav je končni cilj še daleč za obzorjem. Tudi odziv javnosti ni bil vedno ohrabrujoč. Ne moremo na primer reči, da je bilo pisanje tukajšnjega italijanskega dnevnika o naših pobudah ravno dobrhotno... A pustimo težave, na katere smo bili že od vsega začetka pripravljeni in ki nas samo potrjujejo v prepričanju, da je naše delo potrebno. Naj raje poudarim tisto, kar nam je uspelo doseči: osnovali smo sredino, v kateri se dokaj redno srečuje 50 ali nekaj več ljudi, različnih po narodnosti in svetovnem nazoru, in si sprostimo izmenjavo izkustva in poglede. Mislim, da je to pomembna novost. Res je, da so se Italijani in Slovenci poprej že srečevali in med sabo sodelovali v strankah, sindikatih ter v drugih organizacijah in ustanovah. Vendar se je to vselej dogajalo v pogojih ki niso izpostavljali medsebojnega zblizovanja in odpiranja kot cilja samega na sebi. Mnenja sem, da bo omogočanje takšnih izkustev bistvena naloga naše skupine tudi v bodoče. Na dlani je, da gre za nalogo, ki je ni mogoče izčrpati. Resnici na ljubo bi v nekem smislu ne smeli govoriti o ciljih, ki naj bi se jim bolj ali manj približevali, saj gre predvsem za način, kako hodimo, ne pa za smer, v katero hodimo.«

Kako bi ocenili sedanje stanje odnosov med Italijani in Slovenci v našem mestu?

»Rekel bi, da je stanje zelo raznoliko, ali če hočete, protislovno. Glavno protislovje vidim med tem, kar se dogaja na ravni civilne družbe, in tistim, kar ima tako rekoč pečat

uradnosti, kar se dogaja na upravni in politični ravni. Mislim, da je tržaška družba veliko strpnejša in odprtejša do narodnostnih in kulturnih razlik, kot ji to uspe izraziti na institucionalni ravni.«

Katere pobude pripravlja vaša skupina za bližnjo bodočnost?

»O tem bo pravzaprav odločal občni zbor, kateremu bomo predložili osnutek programa za bodoče delovanje. Kljub temu bi si dovolil omeniti nekatere pobude, ki bodo bržkone izstopale v naših bodočih prizadevanjih. Omenil bi predvsem tri. Spomladi nameravamo prirediti koncert, na katerem bodo izvajali skladbe Marija Kogojca. O tem velikem, a žal, zelo malo poznanem skladatelju bo ob priložnosti mogoče izšla tudi publikacija, ki naj bi ga približala tržaškemu občinstvu. Na tem delu predvsem naš predsednik prof. Pavle Merku. V kratkem nameravamo nadalje prirediti okroglo mizo o politiki prevajanja iz slovensčine in srbohrvaščine v Italijo in še zlasti v naši deželi. Gre za izredno pomembno vprašanje v vidiku kulturnega sožitja in upamo, da nam bo uspelo privabiti k razpravi založnike in druge strokovnjake s

tega področja. Naposled naj omenim še srečanje s predstavniki tukajšnje judovske skupnosti. S to pobudo želimo opozoriti na veliko etnično in kulturno bogastvo naših krajev, ki ga večkrat nimamo v celoti pred očmi.« (mb)

PSI kritizira občinski odbor

Pokrajinsko tajništvo PSI je izrazilo zadovoljstvo vprico sklenitve sporazuma med sindikati in tržaško občinsko upravo o novi delovni pogodbi za občinske uslužbence, obenem pa očitalo občinskemu odboru, da je z zamudnim priznanjem pravic, ki pritečejo prizadetemu osebju, sprožilo stavkovni protest in tako prizadejalo prebivalstvu občutne težave, saj je stavka ohromila nekatere bistvene občinske službe.

Prav tako negativno so socialisti ocenili ukrepanje občinskega odbora v zvezi s snežno ujmo, posebno še dvodnevno zaprtje šolskih vrat, ki ga ne bi bilo treba, ko bi občinska uprava znala preventivno nastopiti.

Na dvodnevem zasedanju na Pomorski postaji

KD polaga obračun svojega dela v zavesti da je zopet prevzela vodilno vlogo v mestu

Krščanska demokracija polaga obračun svojega delovanja; polaga ga na dvodnevem zasedanju, ki se je sinoči začelo s poročilom pokrajinskega tajnika Raoula Pupa na Pomorski postaji, na katerem so se zbrali vsi predstavniki stranke na vodilnih mestih v raznih ustanovah, da bi seznanili prebivalstvo, ki se je odzvalo v velikem številu, o opravljenem delu v zadnjem letu.

KD polaga torej politični obračun svojega dela, ki izhaja predvsem iz zavesti, da je stranka ponovno prevzela vodilno vlogo v mestu; to prepričanje je prevevalo prvi del tajniškega poročila, v katerem je imela vloga župana Richettija vidno mesto. Po Pupovih besedah si mesto ne more privoščiti, da bi izgubilo kar je pridobilo v zadnjem letu. Na teh predpostavkah sloni torej politični predlog KD: Trst mora ohraniti župana, ki naj bo odraz vsedržavne stranke, da bo imel čim bolj učinkovito pogajalsko moč z osrednjimi oblastmi in z vladnimi strankami, župan pa mora predsedovati takemu odboru, v katerem bodo sodelovale največje tržaške politične sile, ki sestavljajo deželno vlado, v katero je moč vključiti tudi Listo za Trst. KD se zato zavzema tudi za vstop socialistične stranke v krajevno upravo, ker

se po njenem mnenju mestu izplača, da se na krajevni ravni oblikujejo podobne večine kot na deželni in vse državni ravni.

Tak je torej politični predlog KD, ki po besedah pokrajinskega tajnika ni v nasprotju s sporazumom, ki so ga stranke, ki upravljajo tržaške krajevne uprave podpisale lanskega maja. Po mnenju KD je sodelovanje koristilo mestu in se zato mora nadaljevati in utrditi s pristopom PSI, poleg tega pa je taki večini težko najti alternativo, ki bi zagotovila tako politično stabilnost, kot jo je zagotovila sedanja večina.

Predlog KD ni torej v nasprotju z majskim sporazumom, postavlja se le na drugačno in ne alternativno raven; KD bo namreč spoštovala sporazum in kot je že župan Richetti napovedal, bosta občinski in pokrajinski odbor ter predsedniki rajonskih svetov odstopili skupno s predstavitvijo proračunov. Ti odstopi bodo imeli dvojen namen: omogočiti tehnične zamenjave, ki jih predvidevajo sporazumi in ustvariti pogoje za vstop PSI v sedanje odbore.

Po besedah pokrajinskega tajnika KD gre torej za tehnične zamenjave, zaradi česar je jasno, da kdorkoli bo v prihodnjih dveh letih tržaški župan, bo moral točno slediti politični liniji,

Obisk z ambasade na SDGZ

V okviru svojega obiska v naši deželi se je svetnik za gospodarska vprašanja pri veleposlaništvu SFR Jugoslavije v Rimu, tovariš Koprivica, včeraj srečal s predstavniki Slovenskega deželnega gospodarskega združenja. S predsednikom Vitom Svetino, ki mu je naslovil pozdrav in zahvalo za njegova prizadevanja za razširitev gospodarskega sodelovanja med Italijo in Jugoslavijo in še posebej za razvoj obmejnega povezovanja, s podpredsednikom Vilkom Nanutom, članom glavnega odbora združenja Hadrijanom Korsičem, predsednikom gospodarskega odbora SKGZ

Darijem Cupinom, predsednikom nadzornega odbora SDGZ Stankom Boletom in predsednikom sekcije za zunanjo trgovino Marinom Košuto, se je zadržal v daljšem pogovoru, ki je zajel številne vidike meddržavnega gospodarskega sodelovanja in mednarodnih gospodarskih razmer. Koprivica je med drugim tudi poudaril nujnost vključevanja Jugoslavije v svetovni razvoj znanstvenega in tehnološkega raziskovanja in povezovanja s tržaškimi znanstvenimi institucijami. Na sliki: Koprivica drugi z desne,

Burja se še ni umirila

Čeprav se je temperatura nekoliko dvignila in je sonce posijalo že včeraj zjutraj, ne kaže, da se bo burja umirila. V opoldanskih urah je za kratek čas sicer zavladalo zatišje, ponoči pa so sunki dosegli tudi 80 kilometrov na uro. Gasilci včeraj niso imeli veliko dela, razen odstranjevanja nekaj nevarnih dimnikov in napuščev. V Ulici Toti so morali odstraniti nekaj kosov katranske strešne obloge, ki je odletela in poškodovala nekaj parkiranih avtomobilov, večje škode pa ni bilo.

† Tiho nas je zapustila

Karla Kocjančič vd. Lupinc

Pogreb bo danes, 13. t.m., ob 12. uri iz mrtvašnice glavne bolnišnice v cerkev na Opčinah.

Za njo žalujejo sinova Živko in Zdravko z ženama, vnukinje Neva, Lara, Katja in Jana, sestra, brata in drugo sorodstvo.

Trst, Gorica, Milan, 13. 2. 1986

Ob izgubi drage mame Karle Lupinc izrekajo Zdravku in Živku iskreno sožalje družine Brus, Čok, Danieli, Jagodic, Jogan, Škrinjar in Zajec.

† 11. t.m. nas je zapustila naša draga

Zora Sancin

Pogreb bo jutri, 14. t.m., ob 12. uri iz mrtvašnice glavne bolnišnice v cerkev v Škedenju.

Žalostno vest sporočajo Alma, Nevia, Carlo ter vsi sorodniki.

Trst, 13. februarja 1986
(Pogrebno podjetje Zimolo)

ZAHVALA

Zahvaljujemo se vsem, ki so z nami sočustvovali ob izgubi dragega očeta in moža

Antona Sandalja

in ki so počastili njegov spomin

Družina Sandalj

Trst, 13. februarja 1986

Dragi Dorjano!
Vedno se te spominjamo

Valentina, Tatjana, Edi,
Walter, Ana in Aldo

Včeraj v nekaterih vaseh na Krasu in v Bregu

Kako so se poslavljali od pusta

V Prečniku se včeraj kar niso mogli posloviti od Pusta. Za pokojnikom so žalovali tudi v gostilni Sardoč, kjer je naš fotograf ujel zgornji posnetek

Nekoč so pusta proslavljali zato, da bi pregnali trmasto zimo, veselili so se skorajšnje pomladi. Letošnje pustovanje ne le ni pomagalo odpraviti mraza in burje, ampak jima je v marsikaterem primeru celo podleglo, čeprav ponekod samo začasno, saj

hočejo na primer Kraševci in Miljčani pa tudi Škedenjci priti na svoj račun v soboto. Želimo jim seveda, da bi sile narave bile z njimi radodarne.

Kakorkoli že, včeraj popoldne in pod večer so se na zahodnem Krasu in v Bregu številne naše vasi poslo-

vile od burkeža 1986: niso ga pokopale, temveč sežgale, tako vsaj njega ni zeblo. Pogrebcev pa pravzaprav tudi ne kdo ve kako, saj so si prejšnje dni tako nabrusili pete ob poskočnih vižah in se nasrkali domačega ob hrustanju kuhinjskih poslastic, da jih je še grelo. Sicer pa so pustni glavoboli celo našemu Francetu Prešernu narekovali tole tožbo: »Oj ti pust, ti čas presneti, da bi več ne prišel v drugo... Toda po glavobolu si ga še kako znova zaželiš!

Gmade so torej včeraj gorele od Nabrežine, Prečnika in Šempolaja do Zgonika, Saleža in Repniča pa Mačkoli, Boršta in Doline. Predtem so se kajpak odvile na moč presunljive žalne svečanosti s pogrebnimi sprevedi od hiše do hiše, iz vasi v vas, tako da so se pretresljivemu ječanju vdov lahko pridružila tudi kriki in stoki širšega občestva ob takšni tragični izgubi. Preden so pusta položili na grnado, so seveda prečitali oporoko, ki je ene vzradostila, druge pa pahnila v obup.

Žalujoci svojci so se po končanih obredih s povabljenici in nepovabljenimi zbrali v kulturnih domovih in srenjskih hišah, kjer so se potolizili s sladkimi jajčnimi supami in frtadami pa tudi domačo kapljico.

Že dober mesec poleka pri ZSKD tečaj o animaciji

Naravna metoda raziskave bistvo animacijskega dela

Že mesec dni se odvija v Gregorčičevi dvorani tečaj o animaciji. Marsikdo pozna in tudi sam uporablja pojme kot animator, animacija itd. večkrat tudi neumestno. Povsem razumljivo je, da pride do tega, saj je animacija novost za naše kraje in s mimim kulturnim delavcem ni jasno, kako bi jo lahko definirali. Še večja uganika pa je animator kot profesionalna figura.

Animacija kot socialni, kulturni in navsezadnje tudi politični pristop lahko seže na zelo različna področja. Da nam bo lažje obrazložiti tako širok pojem, pa bi se zaenkrat omejili na možnosti, ki jih nudi animacija pri pedagoško-vzgojnem delu.

Vse moderne pedagoške teorije izhajajo iz predpostavke, da se mora vzgojno delo z otroki soočiti z njihovimi osebnostjo, s potrebami, z življenjskimi izkušnjami, ki segajo vse do rojstva in še dlje v fetalno fazo. Vsi so si edini, da je treba otroku omogočiti vsestranski osebni razvoj, obenem pa ga vključiti v okolje; v katerem živi, da bo postal aktiven član svoje skupnosti. To vzgojno nalogo naj bi si prevzele različne komponente naše vsestransko razvijane in večplastne družbe: družina, šola, športne in kulturne ustanove, sredstva množičnega obveščanja itd.

Gedališke in druge tehnike, ki si jih animacija sposoja na različnih umetniških in kulturnih področjih, naj bi postale pripomočki pri vzgojnem delu, ideološke osnove pa, ki jih animacija črpa iz pedagogike in razvojne psihologije, naj bi postale smerne poti za animatorje in nasploh za ekipe, ki delujejo v različnih ustanovah. Ko je govor o vzgoji, izven beseda tehnika malo čudno. Animator pa se poslužuje različnih tehnik samo zato, da lahko nudi otrokom primerna sredstva, s katerimi lahko izrazijo same sebe. Njegov namen ni, da bi otroci osvojili tehnične spretnosti, važna sta predvsem vsebina, ki je rezultat skupnega dela heterogenih osebnosti otrok in animatorjev, in postopek oziroma delovne na-

vade, ki jih animator nakaže otrokom.

Spontanost in kreativnost posameznika, tako odraslega - animatorja, kot otroka, sta bistvo animacije. Otroci so s svojimi čustvi, s svojo radovednostjo, s svojimi izkušnjami središče animatorjevega posega. Animator mora biti pozoren na otrokovo osebnost; in vrednotiti njegove sposobnosti. Obenem pa mora tudi sam nastopati kot celovita odrasla osebnost, ki razvija svojo kreativnost pri pedagoškem delu trezno in usmerjeno. Velika napaka pa je, če animator predpostavlja, da pride kreativnost sama na dan. Bistveno je, da animator spodbuja kreativnost otrok, tako da jim nudi konkretna sredstva in primerne predloge.

Povsem naravno je za otroka, da stalno raziskuje svet, ki ga obdaja. Pri tem se poslužuje tako imenovane naravne metode raziskave, ki jo podzvestno uporabljamo tudi mi odrasli. Odkrivanje vedno novih vsebin, pojmov, izraznih sredstev je prirojena potreba. Vsakega človeka, odraslega in otroka; žene radovednost, dokler ne spozna predmeta svojega iskanja. Dovolj je, če pomislimo na znanstvene raziskovalce, ki premorejo poleg velikih tehničnih sposobnosti, tudi veliko mero kreativnosti. Otroci kot dojenček raziskuje svet s svojimi čutili. Večji otroci in odrasli hranijo v svojem podzavestnem spominu prizore, glasove, vonjave, okuse. Ko otrok raste, se postopoma nabirajo plasti vtisov in spominov, iracionalne in racionalne izkušnje, ki postanejo temelji človeške osebnosti. Animator skuša slediti etapam tega naravnega razvoja in s svojim posegom skuša priklicati na dan, kar se je postopoma nabralo v otrokovi podzavesti. Njegova naloga pa je tudi, da sproži in stalno stimulira otrokovo radovednost, da mu pomaga pri spoznavanju samega sebe in okolja obenem pa zagotavlja sproščeno in igrivo vzdušje, v katerem bo imel otrok občutek varnosti in konstruktivne stike z vrstniki in odraslimi.

(ez)

GLASBENA
MATICA
TRST

v sodelovanju z deželnim sedežem RAI v Trstu.

Koncertni cikel

MLADI MLADIM

DANES, 13. t.m., ob 18. uri v avditoriju deželnega sedeža RAI v Trstu, Ul. F. Severo 7.

Cveto Kobal - flauta
Igor Saje - kitara
Volodja Balžalorsky - violina
Vabljeni!

Prireditve in sporočila kulturnih društev in organizacij

KD F. Venturini priredi DAN SLOVENSKE KULTURE v centru A. Ukmar - Miro pri Domju v soboto, 15. t.m., ob 20. uri. Sodelovali bodo učenci celodnevni osnovnih šol Mara Samsa od Domja in Ivan Trinko Zamejski iz Ricmanj, moški pevski zbor F. Venturini ter pianistki Tatjana Bžokar in Vi-hra Kodrič. O pomenu dneva slovenske kulture bo spregovoril novinar Marij Čuk. Vabljeni!

včeraj-danes

Danes, ČETRTEK, 13. februarja KATARINA

Sonce vzide ob 7.11 in zatone ob 17.28 — Dolžina dneva 10.17 — Luna vzide ob 9.14 in zatone ob 22.29.

Jutri, PETEK, 14. februarja VALENTIN

Vreme včeraj: temperatura zraka 4.5 stopinje, zračni tlak 1018,8 mb rahlo pada, veter 26 kilometrov na uro, burja s sunki 61 kilometrov na uro, vlaga 47-odstotna, nebo jasno, morje rahlo razgibano, temperatura morja 6,7 stopinje.

PLIMOVANJE DANES: ob 05.55 najnižja —22 cm, ob 11.22 najvišja 22 cm; ob 17.30 najnižja —38 cm.

ROJSTVA IN SMRTI

RODILI SO SE: Tommaso Benedetti, Elena Formica, Fabio Morelleschi, Cristina Iurissenuti, Marco Viglino, Savario Berzenuiti, Martino Giadrossi, Paola Turco, Brian Sovic, Beatrice Amadio, Giorgio Ariemma, Giada Pausic.

UMRLI SO: 79-letni Guido Rossit, 74-letna Olimpia Maniogo, 85-letna Elisa Vardabasso, 77-letni Luigi Suligoi, 68-letni Giovanni Krammerstetter, 72-letni Giacomo Biloslavo, 73-letni Nicola Di Bitonto, 89-letna Rosalia Delise, 71-letni Ivan Milič, 84-letni Stanislao Samsa, 93-letni Francesco Crisma, 88-letna Marinella Sulich, 72-letni Giorgio Stocovaz, 88-letni Giuseppe Rustia, 84-letna Maria Limoncin, 80-letna Maria Peruzzi, 73-letni Bruno Pischiand, 51-letni Claudio Chicco, 74-letni Arnaldo Guardiani, 49-letna Maria Cuccurullo, 82-letni Mario Facchin, 80-letni Giusto Herbo, 75-letna Bianca Fattorin, 72-letni Ruggero Trojer, 48-letni Josip Svoboda, 81-letni Alessandro Stopar, 56-letna Maria Perossa, 77-letna Luigia Kobal, 89-letni Oscar Valenzin, 88-letna Giovanna Tavcah, 87-letna Maria Tolusso, 87-letna Bice Massari, 77-letna Annamaria Pez, 85-letna Vittoria Valerio, 77-letni Giovanni Destradi, 67-letni Michele Giadrossi, 66-letna Chiara Deponte, 88-letna Gemma Mihalich, 79-letna Bianca Frausin, 73-letna Stefania Mozzina, 68-letna Ester Battaglia, 49-letna Mara Posavez, 75-letna Pasqua Visintin, 78-letni Paolo Postogna, 72-letni Pietro Lubivh, 81-letna Stefania Skerlavaj, 78-letni Lionello Tretene, 81-letna Carla Cocciandic, 60-letni Mirando Sergas, 66-letni Enrico Stibiel, 83-letna Giovanna Marassi, 78-letna Stefania Matuliciz, 89-letna Pulcheria Panizzon, 88-letni Mario Drius, 66-letna Carmela Pettorosso, 73-letni Danilo Vallon, 76-letna Andreina Guelia, 78-letna Lucilla Brazzatti, 73-letni Mario Bizzotto, 83-letna Aida Panghez, 80-letna Natalia Maurich, 76-letni Ferruccio Puntar, 71-letni Rodolfo Chir-sich, 64-letna Zora Sancin, 80-letna Maria Barolin, 85-letni Pasquale Capozziello, 73-letni Alberto De Mori, 79-letni Guido Rafanelli.

DNEVNA in NOČNA SLUŽBA LEKARN (od 8.30 do 13.00 in od 16.00 do 19.30 tudi od 13.00 do 16.00)

Ul. Ginnastica 6, Ul. Cavana 11, Ul. Alpi Giulie 2 (Altura), Ul. Cilino 36 (Sv. Ivan), Mazzinijev drevored 1 - Milje.

Zgonik (tel. 229373) — samo po telefonu za najnujnejše primere.

(od 19.30 do 20.30)

Ul. Ginnastica 6, Ul. Cavana 11, Ul. Alpi Giulie 2 (Altura), Ul. Cilino (Sv. Ivan), Ul. Dante 7, Ul. dell'Istria 18, Mazzinijev drevored 1 - Milje.

Zgonik (tel. 229373) — samo po telefonu za najnujnejše primere.

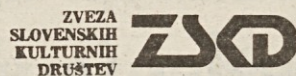
(od 20.30 do 8.30 — nočna služba)

Ul. Dante 7, Ul. dell'Istria 18, Mazzinijev drevored 1 - Milje.

Zgonik (tel. 229373) — samo po telefonu za najnujnejše primere.

ZDRAVSTVENA DEŽURNA SLUŽBA

Nočna služba od 20. do 8. ure tel. 7761; predpraznična od 14. do 20. ure in praznična od 8. do 20. ure.

vabi na

Dan slovenske kulture

Igra RICMANJSKA GODBA, poje MPZ MILAN PERTOT, razstava POKLON AVGUSTU ČERNIGOJU, film O VRBA, radijski posnetek KRSTA PRI SAVICI, predstavitev pesniške zbirke RENATA QUAGLIE, otroški kotichek, gala predstava VRNIMO SE K PREŠERNU!, sprejem kulturnih delavcev.

Kulturni dom - Trst

V NEDELJO, 16. 2. 1986, OD 17. DO 20. URE

izleti

ŠD Mladina prireja 16. februarja, ob priliki 6. pokala Skdanc avtobusni izlet v Ravascletto. Vpisovanje za tekmo in izlet je vsak dan do 13. februarja v Domu A. Sirk v Križu.

SPDT prireja ob 6. pokalu Skdanc v organizaciji ŠD Mladina, avtobusni izlet v Ravascletto, kjer bo 16. februarja tekmovalje v veleslalomu. Vpisovanje je na sedežu ZSSDI v uradnih urah, cena izleta pa je 12.000 lir. Člani SPDT, ki se želijo udeležiti tekmovalja, naj se zgledajo pri odgovornemu smučarskega oddelka Pavlu Fachinu (tel. 742-488).

Alpska sekcija SK Devin organizira v nedeljo, 16. t.m., avtobusni smučarski izlet v Ravascletto ob priliki 6. pokala Skdanc. Vpisovanje za izlet in tekmo pri Brunu Škerku — tel. 200236 in Lucijanu Sosiču — tel. 208551.

SD Polet — smučanje organizira 16. t.m. ob priliki pokala Skdanc avtobusni izlet v Ravascletto. Vpisovanje še danes, 13. t.m. v trgovini Unussi v Proseški ulici in pri odbornikih Poleta.

koncerti

Koordinacijski odbor mladih komunistov Zahodnega Krasa prireja v soboto, 15. t.m., ob 21. uri v Ljudskem domu v Križu plesni koncert z glasbeno skupino Gu-Gu.

Pri blagajni gledališča Verdi se je pričela prodaja vstopnic za prvi nedeljski koncert. V mali dvorani gledališča bo namreč ob 11. uri nastopil komorni orkester pod vodstvom Severina Zanerinija, ki bo izvajal Sibeliusove in Griegove skladbe.

darovi in prispevki

Ob 10. obletnici smrti prof. Ivana Šavlija daruje žena Zdenka 30.000 lir za Dijaško matico.

V spomin na prijatelja Luciana Tenceja darujeta Kati in Elvira Tence 25 tisoč lir za VZPI - ANPI Križ in 25.000 lir za ŠD Mladina.

V spomin na draga moža, očeta in nonota Marija Kralja darujejo svojci 30.000 lir za cerkev sv. Andreja iz Trebč.

Namesto cvetja na grob pok. Antona Sandalja darujejo družine Jogan 50.000 lir za Glasbeno matico in 50.000 lir za sklad M. Čuk.

V spomin na Pepija Bandelja darujeta družini Martelanc 20.000 in Štoka 10.000 lir za SZ Bor.

Namesto cvetja na grob pok. Luciana Tenceja daruje tov. Miran Kuret 30.000 lir za sekcijo VZPI - ANPI Križ.

V spomin na pok. Luciana Tenceja darujeta Edi in Ljuba Kapun 10.000 lir za sekcijo VZPI - ANPI Križ.

A. F. (Repen) daruje 30.000 lir za Skupnost družina Opčine.

Družina Pescatori daruje 104.350 lir za Skupnost družina Opčine.

V spomin na Giovanniho Maver vd. Ferluga daruje Avguštin Čok 20.000 lir za Skupnost družina Opčine.

V spomin na starše Ivanke in Carla

mali oglasi

PRODAM seno v balah. Tel.: 040/226113 ali 228547.

V SALEŽU prodam 200 ter 50 kv. m. zgradbe ter 1.000 kv. m. zemljišča. Grilanc Boris, tel.: 040/229190.

IZKUŠENA otroška negovalka nudi usluge, po možnosti v jutranjih urah. Telefon 947-950.

LOVRIHA JOSIP (Uzenc) v Dolini št. 45 je odprl osmico.

STAREJŠA GOSPA nujno išče v našem enosobno stanovanje. Ponudbe na Oglasni oddelk Primorskega dnevnika - Ul. Montecchi 6 - 34137 Trst pod šifro »Enosobno«.

PRODAM po ugodni ceni fiat 500. Telefonirati v večernih urah na štev. 0481/30890.

PODJETJE išče večšega uslužbenca s prakso uvozno - izvoznega uradovanja, po potrebi tudi trgovskega potnika. Pismene ponudbe poslati na upravo Primorskega dnevnika v Gorico pod šifro »Izkušene«.

ZAZIDLJIVO ZEMLJIŠČE ali hišo z vrtom v Trstu ali bližnji okolici kupim. Tel. 414542 od 10. ure dalje.

PRODAM giulio super (edini lastnik). Telefonirati ob uri kosila na štev. 814242.

PRODAM kombi fiat 900T, letnik '78, s privzdignjeno streho in z okni. Tel. 040/226420.

KUKUKEVI v Doberdobu so odprli osmico. Nudijo pristno vino in svež domač prigrizek.

Prispevajte za Dijaško matico

gledališča

VERDI

V soboto, 15. t.m., ob 20. uri (red H/F) bo na sporedu sedma predstava Rossinijeve opere »La donna del lago«.

V ponedeljek, ob 18.30 bo v mali dvorani gledališča Verdi predstavitev Mozartove »Figarove svatbe«. Govoril bo glasbeni kritik Michelangelo Zurletti.

ROSSETTI

Danes ob 16. uri in ob 20.30 bo gledališče Centro Teatrale Bresciano uprizorilo Ibsenovo delo »Il piccolo E-yolf«. Režija Massimo Castri. V abonmaju odrezek štev. 8. Prodaja vstopnic pri osrednji blagajni v Pasaži Protti.

V Krokuzi za kulturo in umetnost (Ul. S. Carlo 2) bo danes, ob 18. uri srečanje z gledališko skupino »Centro Teatrale Bresciano«.

Od 18. do 23. februarja bo skupina Compagnia del Teatro Eliseo gostovala z delom J.P. Sartreja »Il diavolo ed il buon Dio« z G. Lavio in M. Guerriore, S. Reggijem in G. De Lellisom. Režija: Gabriele Lavia. V abonmaju odrezek štev. 8. Predprodaja pri osrednji blagajni v Pasaži Protti.

CANKARJEV DOM

Velika dvorana

V soboto, 15., nedeljo, 16. in ponedeljek, 17. t.m., ob 19.30 ponovitev: »KRST POD TRIGLAVOM«, retrogardistični dogodek.

V torek, 18. t.m., ob 19.30: Chopinov večer s pianistom Vladimirom Krpanom.

Mala dvorana

V soboto, 15. t.m., ob 10. uri: Boris A. Novak »V ozvezdju postelje«. PDG Nova Gorica.

Okrogla dvorana

V petek, 21. t.m., ob 22. uri: Martin Sherman »Mesija«. Režija — Vinco Moerderdorfer.

Velika dvorana Slovenske filharmonije V soboto, 15. t.m., ob 19.30: Komorni cikel »Slovenski komorni ansambli«. Člani in gostje ansambla Camerata Slovenica.

V ponedeljek, 17. t.m., ob 19.30: Mednarodni mojstrski cikel.

Srednja dvorana

V četrtek, 20. t.m., ob 19. in 21. uri: Jalung Kang: Multivizija s šestimi projektorji, predava Tone Škarja.

PRIMORSKO DRAMSKO

GLEDALIŠČE

Danes, 13. t.m., ob 20. uri: Bertolt Brecht: »Opera za tri groš«, režija Jan Skotnicki. Predstava bo v Solkanu za red S-četrtek, A in izven. Pono-vitev v petek, 14. t.m.

razna obvestila

Glasbena matica obvešča vse pevce, da bo v petek, 14. t.m., ob 17.30 v Kulturnem domu vaja mladinskega pev-skega zbora.

Foto Trst 80 sporoča, da je redni občni zbor, ki je bil najavljen za 14. t.m. prenešen na 28. t.m., ob 19.30 v prvem sklicanju in ob 20. uri v drugem sklicanju v Gregorčičevi dvorani.

kino

ARISTON — Dvorana rezervirana članom British Film Cluba.

EXCELSIOR I — 16.30, 22.15 *Troppo forte*, kom., It. 1986, 110'; r. Carlo Verd-one; i. Carlo Verdone, Alberto Sordi

EXCELSIOR II — 17.30, 21.45 *Silverado*, pust., ZDA 1985, 125'; r. Lawrence Kasdan; i. Scott Glenn, Kevin Kline.

FENICE — 17.00, 22.15 *Senza scrupoli*, er., It. 1985, 90'; r. Tonino Valeri; i. Marzio Honorato, Sandra Wey. (C C)

GRATTACIELO 16.30, 22.15 *Rocky IV*, dram., ZDA 1985, 91'; r. Sylvester Stallone; i. Sylvester Stallone, Dolph Lundgren.

NAZIONALE III — 16.30, 22.00 *L'arcobaleno selvaggio*, pust., It. 1985, 96'; r. Anthony M. Dawson; i. Lewis Collins, Klaus Kinsky.

NAZIONALE II — 16.30, 22.00 *Rambo 2 - La vendetta*, dram., ZDA 1985, 93'; r. George Pan Cosmatos; i. Sylvester Stallone, James Cameron.

LUMIERE FICE — 16.00, 22.00 *La rivolta*, dram., Fr. 1983, 120'; r. Yilmaz Güney; i. Tuncel Kurtiz, Aysel Emel Mesci.

EDEN — 15.30, 22.00 *Morbosamente vostra*, porn., (C C)

NAZIONALE I — 16.00, 22.00 *Safari d'amore*, porn., (C C)

CAPITOL — 16.30, 22.00 *Sono un fenomeno paranormale*, kom., It. 1985, 105'; r. Sergio Corbucci; i. Alberto Sordi, Eleonora Brigliadori.

ALCIONE 16.00, 22.00 *Ricche e famose*, dram., ZDA 1983, 105'; r. George Cukor; i. Jacqueline Bisset, Candice Bergen.

MIGNON — 16.30, 22.15 *Quel giardino di aranci fatti in casa*, kom., ZDA 1982, 110'; r. Herbert Ross; i. Walter Matthau, Dinah Minoff.

VITTORIO VENETO — 16.00, 22.00 *Scandalosa Gilda*, er., It. 1985, 95'; r. Gabriele Lavia; i. Gabriele Lavia, Monica Guerritore. (C C)

RADIO — 15.30, 21.30 *Leccami Lucy*, porn., (C C)

Prepovedano mladini pod 14. letom (C) - 18. letom (C C)

razstave

V TK Galeriji, Ul. sv. Frančiška 20 razstavlja svoja dela Jože Ciuha.

V občinski umetnostni galeriji na Trgu Unità je odprta razstava tržaškega slikarja Tarcisia Postogne, ki je dalj časa živel v Argentini.

V prostorih Tržaške kreditne banke v Ul. F. Filzi 10 razstavlja svoja dela grafik Mauro Tonet.

V galeriji Cartesius — Ul. Marco-ni 16 razstavlja do 27. februarja tržaška slikarka Pečra Zandegiacomo.

Kakšnega spola je ustvarjalnost

Spomenik Adalbertu Vrabcu

VLASTA BELTRAM

TELEFRIULI

12.30	La famiglia Smith - TV film
13.00	Medicinska rubrika
13.30	Senorita Andrea - TV film
14.30	Lamù - risanke
15.30	Musicale
17.30	Dokumentarec
18.30	Sherlock Holmes - TV film
19.00	Telefriuli sera
19.30	Senorita Andrea - TV film
20.30	Družinske igre
22.15	Telefriuli notte
22.45	Si o no, mercatino musicale

6.00, 7.00, 8.00, 9.00, 10.00, 12.00, 14.00, 19.00, 21.00 Poročila; 6.45 Prometne informacije; 6.45 Dobro jutro, otroci; 7.50 Iz naših sporedov; 8.05 Radijska šola za višjo stopnjo; 8.35 Igraj kolce; 9.05 Glasbena matineja; 10.05 Rezervirano za...; 11.05 Ali poznate...; 11.35 Naše pesmi in plesi; 12.10 Na današnji dan; 12.10 Znale melodije; 12.30 Kmetijski nasveti; 12.40 Od vasi do vasi; 13.30 Od melodije do melodije; 14.05 E-najsta šola; 14.20 Koncert za mlade poslušalce: Skladatelj Richard Wagner; 14.45 Naš gost; 15.00 Radio danes, radio jutri; 15.10 - 15.25 Popolzdanski mozaik; 15.30 Dogodki in odmevi; 15.55 Zabavna glasba; 16.00 Vrtljak želja; 17.00 Studio ob 17.00; 18.00 S Plesnim orkestrom RTV Ljubljana; 18.15 Jezikovni pogovori; 18.30 Med slovenskimi skladbami za pihalne instrumente 19.35 Lahko noč, otroci; 18.45 Minute z ansamblom Zeleni val; 20.00 Četrтков večer domačih pesmi in napevov; 21.05 Literarni večer s Prešernovim nagrajencem 1968; 21.45 Lepe melodije; 22.10 Našim po svetu; 22.15 Informativna oddaja v nemščini in angleščini; 22.25 Iz naših sporedov.

Ugotovitve inštituta ISIG

Med občinami na Trziškem prebivalci Doberdoba najmlajši

Občina Doberdob je glede poprečne starosti prebivalstva, glede deleža starejših občanov in glede števila družinskih članov na posamezno gospodinjstvo, pri vrhu lestvice občin trziškega območja. Tako izhaja iz analize, ki so jo izdelali pri medobčinskem konzorciju za urbanistično vprašanja, v sodelovanju z inštitutom za sociološka raziskovanja ISIG. Poprečna starost prebivalstva doberdobske občine znaša 37,2 leta, občanov, starih nad 60 let je 9,9 odstotka celotnega prebivalstva, v posameznih gospodarstvih, oziroma družinskih skupnostih je poprečno 2,6 člana.

Precej drugačni so podatki, ki se nanašajo na celotno trziško območje. Poprečna starost znaša 41,5 leta, delež ostarelega prebivalstva presega 15 odstotkov, gospodinjstva pa imajo poprečno 2,5 člana.

Pri vrhu lestvice sta, poleg Doberdoba, še občini Škocjan in Štarančan. V teh dveh občinah so v zadnjem obdobju zabeležili močan dotok prebivalcev iz drugih krajev. Priselile pa so se v glavnem mlajše družine in to se seveda odraža v strukturi prebivalstva.

V prihodnji tednih bodo znani še drugi podatki iz sicer dokaj razvejane analize o stanju prebivalstva, ki jo pripravljajo pri medobčinskem konzorciju za urbanistiko.

Promet čez mejo v januarju

Na goriških mejnih prehodih so tudi v začetku tekočega leta zabeležili promet, ki se po količini ni preveč oddaljil od podatkov v prejšnjih mesecih. Skupno so januarja našli nekaj več kot 700 tisoč prehodov. Približno 200 tisoč je bilo prehodov s potnim listom; med temi rahlo prevladujejo italijanski državljani.

S prepustnico je šlo čez mejo 510.000 ljudi, približno 300 tisoč z italijanske in 210 tisoč z jugoslovanske strani obmejnega pasu. V primerjavi s decembrom se je rahlo povečal promet italijanskih državljanov s potnim listom, pri tujcih in v maloobmejnem prometu pa so zabeležili rahlo, ne preveč izrazito nazadovanje.

Prešernova proslava jutri v Štandrežu

V domu Andreja Budala v Štandrežu bo jutri, ob 20. uri, večer Prešernovih in slovenskih ljudskih pesmi, v izvedbi sopranistke Ileana Bratuž - Kacjanove in basista Jožeta Stabeja, ob klavirski spremljavi Tatjane Šporar Bratuž. Večer prireja KD Oton Župančič ob letošnjem slovenskem kulturnem prazniku.

Hladni razredi v Ulici Alviano

Na slovenskih šolah v poslopu nekdanjega semenišča v Ul. Alviano so imeli včeraj zjutraj težave z ogrevanjem. Zdi se, da je do manjše okvare prišlo predvčerajšnjim, med polnjenjem nafte v glavni rezervoar. Ker se avtomatična naprava za gretje včeraj ni vklopila, kot običajno, pred pričetkom pouka, so s šol obvestili občinske delavce, ki so v kratkem času odpravili okvaro.

Dijaki trgovske šole Žiga Zois in liceja Primož Trubar so medtem že bili zapustili šolsko poslopje, na vseh ostalih šolah pa so dijaki prvo uro potrpeli v hladnih prostorih, tako da se je pouk redno odvijal.

Na povabilo Glasbene matice

Drevi v Kulturnem domu koncert Dubravke Tomšič

V Kulturnem domu v Gorici bo drevi ob 20.30, koncertirala svetovno znana slovenska pianistka Dubravka Tomšič. Izvajala bo skladbe Domenica Scarlattija, Ludwiga van Beethovna in Frederica Chopina.

Koncert prireja Glasbena matica v Gorici. Dubravka Tomšič z uspehom koncertira že dolgo vrsto let. Uveljavila se je ne le doma marveč v Evropi in v prekomorskih deželah

povsod tam kjer glasba veliko pomeni. Večkrat je gostovala tudi pri nas v zamejstvu. Tudi v Gorici smo jo že poslušali. Vsakokrat ko je nastopala so bile dvorane polne ljubiteljev glasbe. Prepričani smo, da bo taki tudi danes zvečer. Glasbeni matici pa smo hvaležni, da nam je pripravila lep koncertni večer.

Glasbeni recital na temo ljubezni

Štirinajsti februar, dan sv. Valentina in dan vseh zaljubljenih, je lahko samo izvrsten vir komercialnega zasluga, lahko pa postane tudi priložnost za nenavadno kulturno prireditev. Tako bo jutri na pobudo skupine »Musica aperta« in s sodelovanjem goriške občine ob 18.30 v Auditoriju glasbeni recital na temo ljubezni.

Lucia Calandra in Bruno Tofful bosta recitala ljubezenske lirike velikih pesnikov kot sta Neruda in Garcia Lorca, ob njih pa tudi stihe tukajšnjih pesnikov, ki jih je navdihnila ljubezen (Fabbri, Principi) in še ljubezenska pisma, v katerih so pisatelji kot Hugo, D'Annunzio in Joyce z nepozabnimi besedami označili svoje občutke. Ob recitatorjih bo nastopila tudi pianistka Silvia Zazzaro, ki bo s skladbami Chopina, Schumann, Skrjabin in drugih prispevala k ustvarjanju primerne vzdušja.

● Zavod za socialno skrbstvo INPS obvešča, da bodo v primeru ponovnih stavk s strani družinskih zdravnikov, zadoščala obvestila o bolezni, ki jih bodo zavodu ali delodajalcu poslali delavci sami. Obvestilo mora biti v pisani obliki in ga je treba predložiti najkasneje drugi dan po začetku bolezni ali po prenehanju morebitnega prejšnjega bolovanja.

včeraj-danes

Iz goriškega matičnega urada

Iz goriškega matičnega urada v obdobju od 2. do 8. februarja 1986. RÖDILI SO SE: Elisabetta Maccehini, Gianluca Cechet, Cristian Masalia, Luca Cadez, Giovanni Fogal, Stefania Gullo, Giulia Valdiserra, Andrea Latino, Tjasa Nanut. UMRLI SO: 92-letna upokojenka Paola Stammer, 82-letna upokojenka Antonia Rejc Culot, 63-letna upokojenka Angela Labelli Braini, 80-letni upokojenec Giovanni Zalateu, 93-letni upokojenec Francesco Saverio Blasizza, 95-letna upokojenka Caterina Lorenzon, 99-letna Maria Luisa Ventura dei Buonavincini, 78-letna upokojenka Amalia Padovan, 72-letni upokojenec Guido Bregant, 83-letna upokojenka Teodora Montana vd. Franco, 69-letni upokojenec Edo Basato, 77-letni upokojenec Lino Pontel, 84-letna upokojenka Rosa Sasagrande vdova Cantelli.

OKLICI: uradnik Giuseppe Pastorelli in zdravnica Piera Nunzi.

kino

Gorica

VERDI 17.30 — 22.00 »Ginger e Fred«. Režija Federico Fellini.

CORSO 18.00 — 22.00 »Amici miei (atto III)«.

VITTORIA 17.30 — 22.00 »Julie il piacere è femmina«. Prepovedan mladini pod 18. letom.

Tržič

EXCELSIOR 17.30 — 22.00 »Commando«.

COMUNALE 18.00 — 22.00 »Il mistero di Bellavista«.

Krmin

OBČINSKO GLEDALIŠČE 19.00—21.00 »I predatori dell'arca perduta«.

Nova Gorica in okolica

SOČA 18.00 — 20.00 »Poročna zveza«. SVOBODA 19.30 »Butnskalas«.

DESKLE 19.30 »Mata Hari«.

V soboto v Trziču deželni posvet diabetologov

Sekcija italijanskega združenja diabetologov za Furlanijo - Julijsko krajino prireja v soboto, 15. t.m., s pričetkom ob 8.45, deželni kongres v občinskem gledališču v Trziču. Obsežni sporod srečanja daje kongresu izrazit delovni značaj. V programu imajo namreč dolgo vrsto poročil in referatov o izkušnjah pri zdravljenju sladkorne bolezni, novih oblikah pristopa do zdravljenja, uporabi raznih farmacevtskih proizvodov, kompjuter-skem vodenju centrov za diabetike ter o marsikaterem drugem vprašanju, ki je povezano s to boleznijo.

Kongres, ki bo pod pokroviteljstvom deželne uprave, trziške občine, goriške KZE in posoškega združenja za trajno poklicno izpopolnjevanje zdravnikov, se bo pričel s pozdravi

trziškega župana Saccavinija, predsednika goriške Krajevne zdravstvene enote prof. Calzolarija in zdravstvenega koordinatorskega pri KZE dr. Gregorija.

Ob 9.15 bo na sporedu prvo od treh delovnih zasedanj, ki ga bosta vodila prof. G. Crepaldi in prof. F. S. Ferruglio. Drugo zasedanje, pod vodstvom prof. D. Fedeleja in A. Benedettija, bo ob 11. uri, tretje pa bo ob 14.30 sledilo delovnemu kosilu in ga bosta vodila prof. A. Tiengo in dr. M. Velussi. Poročila, vsega skupaj je predvidenih 17 referatov, bodo imeli zdravniki bolnišnic in klinik v Trstu, Vidmu, Gorici, Trziču in Pordenonu, ter zdravniki in raziskovalci iz drugih centrov, med katerimi sta tudi Padova in Neapelj.

Družici izmaknil zlata uhana potem pa izdajal neresnične fakture

Na skupno šest mesecev zapora, milijon lir globe in dodatno denarno kazen v višini 116 milijonov lir je bil na goriškem sodišču obsojen 37-letni Dimitri Franceschinis iz Trziča, Ul. Randaccio 29. Mož v prejšnjih letih verjetno ni kaj pridal upošteval zakonov, tako da so na isti obravnavi združili kar tri postopke proti njemu.

V prvem je bil obtožen, da je svoji življenjski družici Luciani Minussi izmaknil zlata uhana in vrsto drugih dragocenih predmetov. Uhana naj bi prodal prijatelju, ki so ga včeraj povsem oprostili obtožbe odkupa ukradenega blaga, češ da ni vedel za njegov nezakoniti izvor. Javni tožilec je dejal, da na račun Franceschinisa obstajajo zadostni dokazi o krivdi samo glede tatvine uhanov in zahteval obsodbo na dva meseca zapora ter 50 tisoč lir globe. Sodniki so ga pomilostili za krajšo uhanov, glede ostalih tatvin pa povsem oprostili.

Manj ugodna je bila za obtoženca razsodba glede ostalih prekrškov. Mož naj bi namreč konec 70. let izdal vrsto faktur za dela, ki jih ni nikoli opravil. S tem je omogočil nekaterim prijateljem, da so z lažnimi potrdili lahko neupravičeno odbili dober del davkov. Poleg tega je mož tudi sam opeharil davčno upravo in pritalil velik del dohodkov. Za oba prekrška je javni tožilec predlagal skupnih 13 mesecev zapora in milijon globe, sod-

niki pa so se odločili predvsem za strogo denarno kazen, ki smo jo navedli v začetku članka.

Še dva aretirana

Kot dan prej je policija tudi na pustni torek aretirala dva preveč razborita veseljaka, ki sta praznovanje izkoristila v razgrajanje. V baru Ai tre fradei na Battistijevem trgu so aretirali 19-letnega Maura Perica, ki je okrog 20. ure nadlegoval goste, nato pa ozmerjal agente in jim med prerivanjem tudi povzročil lažje telesne poškodbe. Dobri dve uri kasneje je Alberto Reja, ki je prav v torek praznoval 26. rojstni dan, pretepel Flavio Visintina, ki je bil za blagajničarja plesa v dvorani UGG in povzročil poškodbe za kakih 20 dni zdravljenja. Ob prihodu agentov je Reja dobesedno pobesnel: lažje je ranil vse tri agente, ko pa so mu končno natakili lisice jim je z brcami razbil vrata avtomobila. Tako Peric, kot Reja sedita v zaporu v pričakovanju sodne obravnave.

DEŽURNA LEKARNA V TRZIČU

San Nicolò, Ul. 1. maggio 94, telefon 73398.

DEŽURNA LEKARNA V GORICI

Marzini, Korzo Italija 89, tel. 84443.

Kljub mrazu v Doberdolu včeraj veliko ljudi

Bonsinor Stanko Košič na pogrebu Strica Lovreta

Bilo je točno 16.47 ko je na glavni doberdobski ulici pričelo goret. Strica Lovreta, doberdobskega pusta, so domačini sežgali. Seveda je trajalo kar precej časa, da je pustna šema do kraja zgorela. Bonsinor Stanko Košič in njegovi pomočniki so pohiteli v sosedno dvorano kulturnega društva, kjer jih je čakala zakuska. Bilo je pač včeraj popoldne v Doberdolu zelo mraz, še posebej zato, ker se je vsa pustna svečanost zavlekla zaradi številnih in dolgih postankov v vaških gostilnah.

V Doberdolu že od pamtiveka pokopljejo pusta na pepelnico sredo. Že nekaj desetletij se to odvija v organizirani obliki in prireditev privabi v vaš kar precej ljudi, največ seveda iz Doberdoba in sosednjih kraških vasi. Pridejo pa tudi Bizjaki, Furlani, sosedje iz jugoslovanskega dela Pri-

morske ter tudi gostje iz Čedadra ter iz avstrijske Koroske, t.j. iz Beljaka.

Že večer prej položijo na pare truplo strica Lovreta. Pogrebci se zberejo v osmici pri Kukukovih kar sredi vasi. Tja se na pepelnico sredo zbirajo še drugi pogrebci, prinašajo vence (letos so se prvič oglasili tudi Sovodenjci, ki so prinesli venec, sredi katerega je bilo veliko pisanih vrzot, zdelo se je kot da smo v kakem hollywoodskem technicolorju). Vrsta odličnih mož gre potem na dom bonsinorja Stanka Košiča in ga v kočiji (pardon, točneje, v starem waggerlu) pripelje v osmico.

Pričenja se pogrebni pustni sprevo. Pogreb gre skozi celo vas. Seveda so obvezni postanki v domačih gostilnah. V vsaki je kar dovolj kozarcev vina na voljo. Bonsinor ima

povsod primeren govor z blagoslovom. Potem se pogrebni sprevod oddalji, tja do vaše vage. Letos so ugotovili, da se je pokojni stric Loure v času, ko je še živel, precej odebil. To pa zato, ker lani v Doberdolu ni bilo vode. Dovažali so jo kar z vojaškimi cisternami. Domačini niso zaradi tega pili vode. Imeli pa so doma, v osmicah in v gostilnah kar dovolj vina. Zaradi tega se je stric Loure odebil, dobil cukreno in skoro počil.

Na odru sredi vasi je bila zatem na vrsti pridiga bonsinorja Stanka Košiča. Tudi tokrat je obljubil, da prihodnje leto ga več ne bo. To sicer obljublja že dvainvajset let, a nihče mu ne verjame. V svoji pridigi je s prstom pokazal na številne domače zdrahe. Tokrat se je, izjemoma, zahvalil domači občinski u-

pravi. Seveda je imel dovolj opravka tudi z drugimi.

Pustu navkljub je potem sledil »resen« program. Pustne diplome je Stanko Košič podelil starim pustom, seveda zaslužnim, zastopnikom sosednih vasi, zastopnikom Ozeljana, kjer so dan prej pokopali podobneža. Seveda je diplomo podaril tudi našemu dnevniku, z željo, da bi tudi vnaprej, vsak dan, po možnosti večkrat, lagali v njem kar se da. Zaradi tega se je naš časnikar pred bonsinorjem priklonil in mu poljubil roko, da bi mu v prihodnje prizanesel.

Užaloščena rdečelasa vdova po stricu Lovretu je ves čas jokala. Vendar pa je svojo žalost kmalu utešala, saj je kmalu dobila mlajšega...

O novem romanu Fulvia Tomizze »Novoporočenca iz Ulice Rossetti«

S svojo najnovejšo knjigo, ki je pred kratkim izšla pri milanski založbi Mondadori z naslovom »Gli sposi di via Rossetti« (»Novoporočenca iz Ulice Rossetti«), je Fulvia Tomizza dosegel dvoje zelo pomembnih ciljev svoje umetniške poti. In prav o tem je po našem treba najprej spregovoriti ob izidu te knjige, pa čeprav se bo slovenski bralec iz skoraj samo po sebi umevnih čustvenih razlogov ustavil v glavnem le ob naravi zgodbe, ki je vsa slovenska, manjšinska in ki vsled tega govori o ljudeh, ki smo jih v naši polpretekli zgodovini skoraj vsi dobro poznali.

Prvi in v luči razvoja tržaške književnosti prav gotovo najvidnejši cilj, ki ga je Tomizza dosegel s to svojo najnovejšo knjigo je, nedvomno v tem, da mu je končno uspelo uresničiti svoje dolgoletne sanje o idealnem pisatelju ob meji, to se pravi o pisatelju, ki ga je usoda postavila na križišče različnih kultur in ki si izbere kot etično morda še prej kot poetično poslanstvo to, da v svojih delih odraža čim več duhovnih in duševnih prvin kulturne, družbene, skratka, zgodovinske atmosfere etnično mešanega področja, sredi katerega živi in ustvarja, in na ta način pripomore k obogatitvi ne samo lastne književnosti, to je književnosti, katere jezik uporablja, marveč tudi nedoločljivega, a vendarle otipljivega duhovnega izročila in same duše etnično mešanega ozemlja, iz katerega črpa vse glavne življenjske sokove svoje umetnosti. S tem, da si je za to svoje najnovejše delo izbral izključno slovensko snov in da jo obravnava, kot da bi ji sam pripadal, pa čeprav samo kot pozoren opazovalec, je Tomizza namreč pokazal in dokazal, kako se mora pisatelj ob meji vključiti v resničnost, iz katere izhaja, in kako mora o njej poročati, če res hoče izkoristiti vse poetične možnosti, ki jih nudi.

Drugi cilj, ki ga je Tomizza dosegel s to svojo najnovejšo knjigo, pa zaveda kakovost njegove pripovedne umetnosti. Kot je mnogim znano, izhaja pisatelj v vseh svojih delih od »Istrske trilogije« mimo »Prijetelstva« pa do romana o Vergeriju »Zlo prihaja s severa« iz zgodovinske stvarnosti svoje zemlje, ki ga je tako močno zaznamovala, da si ne more pred-

stavljati svojega življenja in svoje umetnosti izven nje. In morda prav zaradi tega je ta zgodovinska stvarnost ob tolmačenju njegove strastne ljubezni do nje večkrat, da ne rečemo skoraj vedno, prenatrpala in s tem pogojila njegovo poetično invencijo. Drugače povedano, je Tomizza kot človek, če izznamemo »Boljše življenje«, skoraj vedno prevladoval Tomizzo kot pesnika in mu na ta način ni dopuščal, da bi svobodno zadihal v čistemu epskem vzdušju. Toda v »Novoporočencih iz Ulice Rossetti« mu zgodovinski podatki služijo le kot ključ za tolmačenje čustev, ne pa kot analitična podlaga za boljše in popolnejše razumevanje določenega zgodovinskega dogodka. Na ta način se je pisatelj dokopal do skoraj idealnega ravnesja med zgodovinsko resničnostjo in poetično invencijo, kar daje temu njegovemu najnovejšemu delu značilnosti prave umetnine in ga postavlja na sam vrh njegovega že zelo bogatega pripovednega opusa. Prvič uspe namreč Tomizza, da se postavi izven zgodbe, vendar ne nad zgodbo, to se pravi za kateder zgodovinarja, ki čuti poklicno dolžnost, da odkrije nepristransko resnico in o njej razmišlja. Če pa se postavi izven zgodbe, to še ne pomeni, da se postavi tudi izven čustvene atmosfere, v kateri se zgodba odvija. In prav zaradi tega menimo, da je pisatelj v tragični usodi Stanka Vuka in Dani Tomažičeve videl predvsem idealizacijo ljubezni ali, morda še bolje rečeno, skrivnostno

moč ljubezenskega čustva, ki najde v idealizaciji svoje najplemenitejše opravičilo, a se hrani predvsem v vsakdanji resničnosti, v kateri se prav zaradi čistosti čustev celo banalnosti lahko istovetijo z velikimi vesoljnimi dramami in kajpada tudi s tragedijami.

V tej luči presega torej ta roman Fulvia Tomizze ozke meje naše krajevne zgodovine in zavzema razsežnosti umetnine, ki jo lahko vsakdo razume, saj nas v njej gane prej človeška kot pa zgodovinska drama.

Jasno je, da bo slovenski bralec ob tej knjigi nekoliko zbezan. Težko mu bo namreč vzpostaviti pravičen odnos do snovi, ki tako odkrito obravnava naše življenje in še posebno neki dogodek iz naše vojne zgodovine, ki nam je zelo pri srcu. Gre namreč za umor Stanka Vuka, njegove žene Dani Tomažičeve in še neke tretje osebe, ki se je iz še danes nepojasnjenih razlogov izvršil 10. marca 1944. v Ulici Rossetti na domu mladega in po dolgem času spet združenega zakonskega para. In zbezanost v slovenskem bralcu bo morda še povečalo dejstvo, da o naših problemih govori tujec, ki nujno gleda na nas z drugačnimi očmi in občutki.

Toda prav v tem je morda bistvo celotnega vprašanja v zvezi s to knjigo. V tem namreč, ali Tomizza po tej knjigi še vedno lahko smatramo za tujega pisatelja, pa čeprav piše v italijanščini.

JOSIP TAVČAR

Poroka Stanka in Dani

O priljubljeni gledališki zvrsti Pasti komedijskih predstav

Da je komedija v tekočem repertoarju vsakega gledališča tako rekoč nujna postavka, je resnica, o kateri ni vredno izgubljeti besed. Vsak repertoar mora brezpogojno ponuditi avditoriju tudi tisto količino smeha in sproščenosti — pa najsi gre za bolj ali manj »izostrene«, da ne rečemo v stvarnost posegajoče primere istega žanra — ki drži ravnotežje tako imenovanemu »resnemu«, tehtnemu in iskateljskemu razmišljanju, približno v razmerju, kot so ga poznali že stari Grki, ki so tragedijski trilogiji dodajali še satirično, komedijsko protiutež. Po drugi strani pa komedija kot zvrst nikakor ni ali vsaj ne sme biti zgolj mašilo v siceršnji pahljaci gledališke komunikacije, posebno še ne zaradi razloga, ki ga nemara vse bolj potrjujejo vse resnejše raziskave in novejši pregledi, namreč da je komedija kot žanr enako zahtevna ustvarjalna kategorija kot drama ali tragedija, še več: mnogo več je v svetovni zgodovini gledališke literature izpričano dobrih »resnih« kot komedijskih stvaritev.

Tovrstno razmišljanje vsaj v uvodu naravnost pogojuje ena novejših tekočih predstav Mestnega gledališča ljubljanskega, »Hobson v škripci« — avtor je Harold Brighouse, krstna izvedba pa je bila leta 1915 v New Yorku in leto dni kasneje v Londonu — kot jo je režijsko pripravil Miran Herzog, prenovljeni prevod pa je prispeval Dušan Tomše. Pokazalo se je namreč, da je repertoarni izbor citiranega dela pravzaprav neizostreno razglabljanje o dilemi, s katero smo pričeli tukajšnje razmišljanje. Kot je po eni strani res, da »starost« določene stvaritve še ni odločilni razlog kvalitete — po tej logiki je lahko sodobna komedija nezadostna, staro-grška komedija pa še vedno živa — tako po drugi strani vse bolj izpostavljeno stopa v ospredje aktualnih gledaliških snovanj dejstvo, da besedilo postaja vse važnejši faktor predstave, besedilo kot izhodiščna kreativna možnost, pri čemer so dometi specifičnih gledaliških izraznih sredstev vendarle s tekstovnim, da ne rečemo miselnim izhodiščem, vsaj okvirno nakazani. Z drugimi besedami: iz tudi ne preveč briljantnega besedila je mogoče napraviti briljantno predstav, vendar močno v pogojnem smislu, izvedba pač lahko presega izvorno pozicijo do določene mere in če je slednja prenizka, se nujno zniža tudi dosežek predstave. Vera v moč sodobnega gledališča, ki lahko vedno in povsod dela čudeže, se je na ta način oprijela zgodbe o starem in prijazno zapitem malem trgovcu Hobsonu, lastniku čevljarke delavnice in prodajalne, ter ne preveč srečne očetovske usode, ki ga je nagradila kar s tremi hčerami. Vse je seveda treba poročiti in izkaže se, da je na videz najbolj nespretna in nesodobna hči Maggie, najodločnejša pri izbiri ženina, še bolj pa pri življenjskem načrtu, ki njenega izvoljenca, čevljarkega delavca Mossopa, v kar hitrem zaporedju spremeni v novo-kapitalističnega (?) uspešneža, ki bo spravil na kolena celo samega, že nekoliko zastarelega, Hobsona. Igra se na ta način v svojem zaključnem delu močno zgosti v smislu osveščevalnih socialnih prebliskov, ki močno spominjajo na Wilda in Shawa, saj se ponašata z znanimi paradoksi in duhovitimi osvelitvami.

Režija Mirana Herzoga je dobro začutilo izhodiščne tekstovne pomanjkljivosti in kar vnaprejšnje nezadostnosti, ki se z ljubkim in nekoliko naivnim — vsaj za današnji čas — portretiranjem posameznih figur, ne morejo in ne morejo dvigniti do tiste komedijske vznemirljivosti, ki bi govorila že sama po sebi. Očiten je bil namreč trud napraviti iz predloge več, kot je bilo zapisano, rezultat je zatorej v nekem smislu dvodelna predstava, ki vnaša v »zaprt« sobno igro nekaj odprtih, gledaliških in celo vaudevillskih elementov — slednji se morajo na koncu seveda umakniti v tehtnejše zaključke besedila. Toda več kot toliko ni bilo mogoče napraviti, osnovne »krotkosti« zapisa ni bilo mogoče spremeniti, pač pa se je bilo znotraj močnega zaporedja kar štirih različnih prizorišč z užitek posvetiti skrbno izdelanim portretom, če pri tem omenimo znano komiko Zlatka Šugmana v naslovni vlogi, predvsem Stanislavo Bonisegno v vlogi emancipirane hčere, ki je pravzaprav nosila celotno predstavo in to v zelo suverenum smislu, pa tudi Majo Boh in Jožico Avbelj v spretnih zarisih ostalih Hobsonovih hčera, Jožeta Mraza s prefinjeno študijo mladega aristokrata, kakor tudi izrazitega mladega »parvenija« Mossopa in izvedbi Borisa Kerča in pa suvereno upodobitev škotskega zdravnika Matjaža Turka.

JANEZ POVŠE

Jutri v Sežani večer posvečen pesniku Miroslavu Košuti

Sežanska knjižnica je s svojo pestro in zanimivo dejavnostjo postala pomembno kulturno središče, pa tudi postajališče ob odprti meji, saj se tu dnevno ustavljajo kulturni delavci, ki prihajajo iz Trsta. Tako kot oni iz Ljubljane in ostalih krajev Slovenije, ki odhajajo na Tržaško in se na svoji poti ustavijo v knjižnici. Knjižnica s posebno skrbjo spremlja kulturno ustvarjalnost in še zlasti sledi literarnim tokovom, ki nastajajo v težkih razmerah, a že stoletja potrjujejo, da tu živi slovenski narod.

Zato ni naključje, da bo knjižnica z veseljem počastila pesnika, dramatika, prevajalca in sploh znanega kulturnega delavca Miroslava Košuta, ki bo 11. marca praznoval svojo 50-letnico.

Miroslav Košuta se je rodil v Križu pri Trstu, kjer je obiskoval prve razrede osnovne šole, srednjo in višjo šolo pa v Trstu.

Po maturi ga je pot vodila v Ljubljano, kjer je študiral na filozofski fakulteti in je leta 1962 diplomiral iz svetovne književnosti in literarne teorije. Po končanem študiju se je zaposlil na RTV Ljubljana, kjer je bil najprej redaktor v uredništvu mladinskih, pozneje pa kulturnih in literarnih radijskih oddaj. Leta 1969, ko se je vrnil v Trst, je bil tri sezone dramaturg in član umetniškega vodstva Stalnega slovenskega gledališča. Kasneje pa je bil pri Založništvu tržaškega tiska urednik mesečne revije Dan. Leta 1978 je postal ravnatelj in umetniški vodja Stalnega slovenskega gledališča v Trstu in to zahtevno in odgovorno službo opravlja še danes.

Kot mnogi, ki jih je narava obdarila z umetniško ustvarjalnostjo, je tudi Košuta začel že kot otrok pisati. Toda, zanimivo, če je danes Košuta predvsem pesnik, so njegovi začetki pisanja prozni sestavki.

Njegove začetne literarne prispevke najdemo predvsem v Primorskem dnevniku v letih 1954-1955 z naslovi Spomladi, Nandi, Velikonoča ljubezen in drugi. Ti prozni prispevki mladega študenta so polni lirčnosti in prispodob, s katerimi se z največjo prizadetostjo lotiva tako zgodovinskih kot aktualnih dogodkov svojega okolja. Iz proznih prispevkov pa je čutili, da se bo Košuta prej ko slej izoblikoval v čutečega pesnika.

Začetne Košutove pesmi najdemo v Literarnih vajah s psevdonimom Miroslav Morje. V Ljubljani pa se je hitro vključil v klub sodelavcev Mladih potov in bil zadnja leta njihovega izhajanja sorednik, kar je ostal tudi v prvem letniku Problemov, ki so jih nasledili. Svoje pesmi pa je objavljati tudi v vseh takratnih literarnih revijah in časopisih: Tribuna, Mladina, Perspektive, Naša sodobnost, Nova obzorja, Dialogi, Naši razgledi, Obala, Stvara-

nje (Titograd), Jadranski koledar, Dan, Ciciban, Kurirček, Galeb, Mladi rod, Pionirski list, Zmaj (Beograd).

Vzporedno z izvirnim ustvarjanjem pa je Košuta tudi prevajal tuje pesnike, predvsem italijanske in španske. Pripravil je izbor pesmi Pabla Nerude, Rafaela Albertija, Miguela Angela Austriasa, Nicolasa Guillena, Nazima Hikmeta in sodobnih španskih pesnikov. Prevodi so izhajali v Mladih potih, Problemih, Sodobnosti, Borcu, Tribuni, Anteni in drugod. V knjižni obliki pa sta izšli knjigi Antologija alžirske književnosti, Izbor poezije in proze (1964) in Avtomat Alberta Moravie.

Leta 1963 je izšla prva Košutova zbirka pesmi pri založbi Lipa v Kopru z naslovom Morje brez obale. Že sam naslov pove, da je to poezija morja, obale in človeka, ki tu živi. To je Košutov svet, kjer se je rodil, v njem raste in ga je nekje zavselej zaznamoval in mu vtisnil neizbrisne značajske poteze. To je svet obmorskih skal, mediteranskega cvetja in vonjav, iz katerega Košuta črpa vsebino svoje poezije. To je Košutov pesniški svet, s katerim je obogatil slovensko poezijo.

Že leta 1969 leta je izšla prav tako pri koprski založbi Lipa druga pesniška zbirka z naslovom Pesmi in zapiski. V njej je zbranih 45 pesmi o domotožju, sodobni stiski človeka, o samljenosti in hrepenjenju; o rojstvu in življenju. Pesnika pogosto zaposluje tudi čisto konkretno, to je, primorsko občutje, zato je Košutova poezija tudi izrekanje pripadnosti, čisto konkretnemu človeškemu občutju. »Jaz pa še zmeraj ti govorim o svoji zemlji, nekje so zarezali mejo in onstran je vse to«, pravi v pesmi Nekje Onstran. V zbirki pa je tudi nekaj poučnih otroških pesmi. Košutove pesmi so izšle tudi v Pesniških listih 1974, leta. Na listih je zbranih 16 Tržaških pesmi, ki so bile kasneje ponatisnjene v zbirki Pričevanja, ki je izšla leta 1976 pri založbi Lipa v Kopru. V zbirko je povezanih 52 pesmi, ki so smiselno razdeljene v cikle z naslovi: Odmiranje, Tesnoba, Stiska, Otroštvo, Božime, Prastrah, Rob. Košutove pesmi v tej zbirki so polne jeze in melanholije, so intimne zgodbe o bolečinah in razočaranjih, a tudi o čarih, zvestobah in zanosih. Ritmično so izredno ubrane, skoroda pojčje-šansonci. Pesnik je za omenjeno zbirko dobil nagrado iz Prešernovega sklada in v utemeljitvi je bilo med drugim rečeno: »Košutova beseda je trpka in izizzvalna, razglašena in uporna, prav nič sentimentalna in ničesar ne idealizira. Vzne-mirljivo izziva bralca, da meri sebe in svoj zgodovinski trenutek. Njegovo intimno in zgodovinsko pričevanje je enako živo, enako pričljivo in pravično.«

Od tod tudi neposredna odprta, v naši zemeljski liriki opazno izvirna in kultivirana pesniška beseda.

Decembra 1977 so izšli Selivci pri Založbi tržaškega tiska. Zbirka ima podnaslov Songi iz gledaliških del in Preproste pesmi. Songi zavzemajo nad polovico knjige, nekatere je napisal za uprizoritve Stalnega slovenskega gledališča v Trstu. Songi o Rižarni so balade, saj pojejo o zaporu, sežiganju, krivicah, obenem pa tudi o uporu. Beraško moralo in miselnost izražajo songi za igro Dva bregova A. Leskovca. Songi s ceste so razpoloženske in miselne pesmi o življenju in svetu, ki so včasih trpke včasih šaljive, a tudi robate. Iz njih pozvanja spoznanje, da je »Življenje bridka stvar«, in »da težko je z glavo skozi vrata«. Pravih pesmi je 25 in so razdeljene v tri cikle: Pesmi o kruhu in krvi, Pesmi o dveh in Pesem o selitvah.

Leta 1978 so bile Košutove pesmi uvrščene v Zbirko Živi pesniki, ki izhaja pri Državni založbi Slovenije. Pesniška knjiga pa ima preprost naslov Pesmi. S Kovičem sta pripravila izbor 72 pesmi iz vseh prejšnjih zbirk. Tu se srečamo s Košuto-pesnikom z njegovim morjem in Krasom ter njegovo Benicijo. Srečujemo se z njegovimi problemi in stiskami, ki so problemi tudi mnogih drugih ljudi. A hkrati se srečamo s pesnikom brez ozkih narodnih meja, ki občuti stisko in težave današnjih ljudi in bralcem se predstavlja pesnik z izrednim smislom za barve, naravo, njegovo izražanje je polno čudovitih metafor, morja in sonca, vesele razigranosti, ki pa se na koncu spreminja v bridko in ironično spoznanje o današnjem svetu.

In slednjič je Miroslav Košuta tudi avtor mnogih epigramov, ki jih je začel pisati v mladih letih skupaj z Nikom Grafenauerjem. Leta 1983 pa so izšli njegovi epigrami, ki so nastali po prenehanju izhajanja revije Dan v knjigi z naslovom Robidnice in maline. Tudi ti epigrami se v večini nanašajo na ljudi in okolje, v katerem pesnik živi in ga dnevno prizadeva.

Ko govorimo o Košuti, ne moremo prezreti njegove dragocene literarne ustvarjalnosti za mladino. Vzporedno z ostalo poezijo je nastajala tudi mladinska, ki jo je objavljaval v mladinskem periodičnem tisku: Ciciban, Pionirski list, Pionir, Galeb itd. Leta 1975 pa so njegove priljubljene mladinske pesmi izšle pri Mladinski knjigi z naslovom Kje stanuješ mala miška? Pri isti založbi je leta 1979 izšla druga Košutova zbirka pesmi, ki ima naslov Zaseda za medveda. Tretjo zbirko mladinskih pesmi, pa mu je izdala Založba tržaškega tiska, knjiga ima naslov Abecemirne (leta 1979). Pri Mladinski knjigi pa so z ilustracijami Marjana Mančka 1984. leta izšle pesmi Pticka smejalka, ki jo je s svojo duhovito spremno besedo med mlade bralce pospremil Tone Pavček.

Košutovo poezijo najdemo v vseh pomemb-

nih slovenskih antologijah: Živi Orfej, Antologija slovenske poezije, Sončnica na rami, Pa da bi znal bi vam zapel, Naj mi sije soncece, Na zeleni strehi vetra.

Nekatere Košutove pesmi so bile prevedene v srbohrvaščino, angleščino, francoščino, makedonščino, madžarščino, albanščino, in celo hindujščino. In nazadnje je Miroslav Košuta tudi pomemben avtor dramskih del in številnih radijskih iger. Soavtor je znanega kabareta Dlaka v jajcu. Skupaj s Filibertom Beneditičem sta napisala pretresljivo dokumentarno dramo Rižarna, ki jo je uprizorilo Stalno slovensko gledališče v Trstu, objavila pa revija Borec (leta 1976). Songi iz te drame so objavljeni v zbirki Selivci. Napisal je uspešno dramsko delo za mlade Štirje fantje muzikantje, ki jo je uprizorilo Primorsko dramsko gledališče Nova Gorica (leta 1975) in še nekatere gledališča tako v Sloveniji kot v zamejstvu. Prav tako uspešna je bila njegova igra Vitez na obisku.

Kot smo omenili je Košuta napisal tudi vrsto radijskih iger, ki jih je namenil tako odraslim kot tudi mladim poslušalcem. Škoda, da doslej niso vse izšle v knjigi. Morda je pa letošnji jubilej primerna priložnost ko bo jih katera izmed založb izdala. Naj spomnimo le na nekatere: Nícek in njegovi, Fízólček, Zgodba o vojaku, Prepovedana pravilica o princepski, Štirje fantje muzikantje, Volk iz pravljice, Rdeči trolejub, Vabilo na igro, Povodni mož, Sveti trije kralji, Knezov zet, Ubežni kralj, Lepa Vida, Mreža in zvezda, Kadar te zbudi jo in druge.

Škoda, da so v knjigi, ki je izšla pri ZTT leta 1982 z naslovom Tri igre za glas, res izšle samo tri.

Pomembno je tudi Košutovo uredniško delo, npr. knjiga Križani v boju za svobodo, Ljudje Nadiških dolin, Izbor humoresk Damira Feigla, Pol litra vipavca, uredil je zbrane pesmi Iga Grudna. Težko bi v enem sestavku zajeli celotno in več kot tridesetletno ustvarjalno delo Miroslava Košute, kajti napisal je tudi številne gledališke in književna kritike, članke, eseje itd.

Za svoje delo je prejel vrsto priznanj in nagrad. Naj bo eno izmed priznanj in izraz spoštovanja do njegovega dela tudi razstava, ki mu jo ob jubileju pripravljata sežanska Kosovelova knjižnica.

Ob literarni razstavi bo tudi otvoritev likovne razstave najnovejših grafik Marjana Kravosa. V kulturnem večeru, ki bo v petek, 14. februarja ob 18. uri bodo sodelovali Nika Grafenauer, Anton Petje, Stanislava Bonisegna in učenci osnovne šole Srečka Kosovega iz Sežane. Razstavi bosta na ogled do 3. marca 1986.

A. N.

Nogomet: osmina finala italijanskega pokala

Udinese izločen, Juventus tudi!

Udinese - Fiorentina 1:0 (1:0)

STRELEC: v 45. min. Chierico
UDINESE: Abate, Galparoli, Susic, Storgato, Edinho, De Agostini, Chierico, Miano, Carnevale, Criscimanni, Colombo.

FIORENTINA: Galli, Gentile, Carrobby, Orioli, Contratto, Passarella, Massaro, Battistini, Monelli (od 85. min. Berti), Antognoni (od 46. min. Onorati), Iorio (od 90. min. Pellegrini).

VIDEM — Kljub zmagi z 1:0 so Videmčani izločeni iz italijanskega nogometnega pokala. V prvem srečanju osmine finala so namreč izgubili z 1:3 v Firencah in tako večerajšnja zmaga z 1:0 ni zadostovala za uvrstitev v četrtfinale.

Videmčani so včeraj imeli zvrhano mero smole. Bili so znatno boljše od gostov, številnih priložnosti za zadetek pa niso izkoristili in napredovanje v četrtfinale je tako splavalo po vodi.

Juventus — Como 1:1 (1:0)

STRELEC: v 42. min. Bonini, v 46. min. Brio (avtogol).

TURIN — Juventus je kot v prvi telami v Comu, kjer je izgubil z 0:1, igral z okrnjeno postavo. To se mu je tudi bridko maščevalo, saj ni nadoknadil izida iz prvega srečanja. Evropski in državni prvaki so tako izločeni iz tega pokala.

Milan — Empoli 1:1 (1:0)

STRELEC: v 35. min. Rossi (M), v 53. min. Della Monica (E).

MILAN — Empoli, ki je v prvem srečanju doma zmagal z 1:0, je sinoči v Milanu iztržil neodločen izid in tako izločil Milančane.

Atalanta — Roma 2:1 (0:1)

STRELCI: v 20. min. Graziani (R), v 61. min. Piovaneli (A), v 79. min. Bonetti (R, avtogol).

BERGAMO — Roma se je uvrstila v četrtfinale, ker je v prvi tekmi zmagala z 2:0.

Pisa — Verona 2:0 (1:0)

STRELEC: v 19. min. Volpecina, v 54. min. Baldieri.

PIZA — Kljub sinočnjemu porazu se je v četrtfinale uvrstila Verona, ker je v domačem srečanju zmagala s 3:0.

Vicenza — Sampdoria 2:2 (2:1)

STRELCI: v 6. min. Schincaglia (V), v 17. min. Vialli (S), v 41. min. Pellegrini (avtogol), v 52. min. Salzano (S).

Padova — Inter 1:2 (0:0)

STRELCI: v 55. min. Valigi (P), v 64. min. Seno (P, avtogol), v 80. min. Collovati (I).

Messina — Torino 0:2 (0:2)

STRELEC: v 28. min. Francini, v 42. min. Junior.

Četrtfinalisti zadnjih treh srečanj niso znani, ker prvih srečanj zaradi slabega vremena niso igrali.

Atletika: troboj Italija-SZ-Jugoslavija

SZ v obeh konkurencah

TURIN — Kot je bilo pričakovati, je Sovjetska zveza, čeprav ni nastopila s svojimi najboljšimi atleti in atletinjami, zmagala v obeh konkurencah na atletskem troboju v Turinu. Italija pa je odpravila tako v moški kot ženski konkurenci Jugoslavijo.

Jugoslovani pa so ugodno presesteli v teku na 800 m. Mladi, komaj 17-letni Predrag Melnjak je namreč zmagal pred Popovićem.

Italijan Mei je v teku na 1.500 m s časom 3'40"22 dosegel letošnjo najboljšo dvoransko znamko na svetu.

Ob zaključku redakcije smo prejeli naslednje rezultate.

ZMAGOVALCI: 60 m: Juzmanov (SZ) 6"78; 800 m: Melnjak (Jug.) 1'49"34; 60 m ovire: Usov (SZ) 7"80; troskok: Bružkis (SZ) 17,06 m; palica: Bogatjev (SZ) 5,50 m; 200 m: Juzmanov (SZ) 21"20; 400 m: Krilov (SZ) 46"18; krogla: Bojars (SZ) 20,84 m; višina: Kotovič (SZ) 230 cm; 3.000 m: Tišenko (SZ) 8'01"62; daljina: Em-

jan (SZ) 8,02 m.

KONČNI IZID: SZ - Italija 64:34č Italija - Jugoslavija 62:37; SZ - Jugoslavija 68:30.

ZMAGOVALKE: 400 m: Rossi (It.) 53"66; 60 m ovire: Koršanova (SZ) 8"9; daljina: Beljevskaja (SZ) 6,87 m; 60 m: Slusar (SZ) 7"30; krogla: Abasidze (SZ) 19,40 m; 800 m: Olizarenko (SZ) 2'02"56; višina: Koscina (SZ) 195 cm; 200 m: Slusar (SZ) 23"01.

KONČNI IZID: SZ - Italija 71:53; Italija - Jugoslavija 85:45; SZ - Jugoslavija 78:49.

Jadranje: Avstralci v ospredju

FREMANTLE — Četrta regata svetovnega prvenstva 12-metrskih jadrnic je potrdila trenutno premoč jadrnic z južne poloble. Tokrat je zmagala »Australia II«, medtem ko na skupni lestvici vodi »Australia III«.

Ponovno so se slabo izkazali Italijani, ki niso šli preko 10. mesta z »Italio«.

Košarka: kvalifikacije za SP

Formalnost za »azzurre« in »plave«

Italija in Jugoslavija bosta danes igrali kvalifikacijski tekmi za svetovno prvenstvo v Španiji.

Italijanski košarkarji bodo drevi igrali v Padovi proti Zahodni Nemčiji. Obe reprezentanci sta se že uvrstili na SP, tako da bo drevisnje srečanje gola formalnost. Zvezni trener italijanske reprezentance Valerio Bianchini pa jemlje drevisnjo tekmo dokaj resno. Le redkokdaj namreč lahko zbere reprezentante in zato je zanj vsako srečanje pred nastopom v Španiji še kako pomembno. Zaradi poškodb in bolezni bo Italija igrala v dokaj okrnjeni postavi. Zato tudi ni izključeno, da bo v vlogi »playa« igral celo mladi košarkar Mobilgirigja Gentile. Po drugi strani pa bodo Zahodni Nemci nastopili s povsem pomlajeno postavo (ne bo namreč profesionalcev Blaba in Schrempfa in tudi »Americana« Welpa).

Italijani so seveda v tem srečanju nesporni favoriti.

Tudi Jugoslavija, ki bo drevi igrala v Titogradu proti Madžarski, je nesporen favorit za zmago. »Plavi« bodo sicer nastopili brez Dražena Petroviča in nekaterih drugih standardnih igralcev, vseeno pa ne bi smeli imeti težav proti poprečnim Madžarom. Ne glede na današnji izid so Jugoslovani že uvrščeni na sklepi del SP v Španiji.

Tenis: C. Panatta uspešen

BOCA WEST (ZDA) — Italijan Claudio Panatta se je uvrstil v drugo kolo mednarodnega teniškega turnirja v kraju Boca West. V prvem kolu je namreč premagal Čehoslovaka Marjana Vajdo s 6:1, 7:6.

OSTALI IZIDI: Gomez (Ekv.) - Sanchez (Šp.) 6:7, 6:3, 6:4; Acuna (Čile) - Annacone (ZDA) 6:3, 4:6, 7:6; Shapers (Niz.) - Kriek (ZDA) 7:6, 4:6, 7:5; Lendl (ČSSR) - Sadri (ZDA) 6:2, 3:6 in 7:6.

Smučanje: moški in ženski smuk za DP

Mair in Karla Delago

CORTINA — Na državnem smučarskem prvenstvu v alpskih disciplinah so včeraj izvedli oba smuka, ki sta se razvila na olimpijski progi iz Tofana.

Moški naslov je osvojil favorit Michael Mair s slabo sekundo naskoka nad Sbardellottom. Proga je merila 3000 m in je imela 870 m višinske razlike. Smer je urejevalo 32 vrtic. Dokaj presenetljivo je bilo tretje mesto Marza.

VRSTNI RED: 1. Mair 1'47"81; 2. Sbardellotto 1'48"62; 3. Marz 1'49"06; 4. Cigolla 1'49"21; 5. Cornaz 1'50"42.

Tekma deklet je bila brez dvoma na nižji kakovostni ravni, saj italijanske smukačice nikakor ne sodijo v svetovno elito. Na progi, ki je bila dolga 2245 m in je imela višinsko razliko 610 m, je prvo mesto zasedla Karla Delago s časom 1'27"20. Dejstvi, da je Delagova zmagala že če-

trtič zapored in da je bil njen na skok nad drugouvrščeno znaten, dokazujeta da je v Italiji ženski smuk globoko zapostavljena panoga, ki praktično nima pravega obtoka smučark.

VRSTNI RED: 1. Delago 1'27"20; 2. Erlacher 1'29"08; 3. Frontul 1'29"76; 4. Stevenin 1'30"89; 5. Gufler 1'31"24.

Jugoslovani v Sarajevu

SARAJEVO — Danes se bo na olimpijskih progah Jahorine in Bje-laišnice začelo jugoslovansko državno prvenstvo v alpskih smučarskih disciplinah. Sicer je elita smučarjev bolj usmerjena v tekmovanja za SP, državno prvenstvo pa bo vseeno osrednja točka druge obletnice ZOI. V teku te zime bodo na olimpijskih napravah izvedli še vrsto tekmovalnih za dijake in študente.

Nogomet: disciplinski ukrepi

Cerone (Triestina) izključen za eno kolo

MILAN — Disciplinska komisija italijanske nogometne zveze je v B ligi med drugim za eno kolo izključila tudi nogometaša Triestine Ceroneja. Za eno kolo so v tej ligi izključeni še: Cascione (Catanzaro), Gentilini (Brescia), Nicolini (Bologna), Benediti, Piga in Majo (Palermo), Benini in Roselli (Pescara), Galbiati (Lazio), Giovannelli (Ascoli), Milet (Genoa), Pellegrini, Picci in Polenta (Catania), za dve koli pa Canuti (Catania).

V A ligi je za eno kolo izključenih sedem nogometašev. Le-ti so: Briegel (Verona), Mariani (Pisa), Mauro (Juventus), Oddi (Roma), Vialli (Sampdoria), Causio in Raise (Lecce).

Cagliari odslovil trenerja Ulivierija

CAGLIARI — Italijanski drugoligaš Cagliari je odslovil svojega trenerja Renna Ulivierija in ga nadomestil z Gustavom Giagnonijem.

Košarka: disciplinski ukrepi

Huda kazen za Marr Rimini

RIM — Košarkarski klub Marr Rimini, ki nastopa v A-1 ligi, je prejel prepoved igranja na svojem igrišču kar za pet kol. Disciplinska komisija italijanske košarkarske zveze je hudo kazen takole utemeljila: »Zaradi žalitev, metanja raznih predmetov na igrišče, ki so zadeli igralce Mobilgirigja in sodnika, in ker je po tekmi neznanec napadel maserja gostujoče ekipe Stefana Ianniella in ga pri tem ranil ter mu izbil nekaj zob.«

V A-1 ligi je za eno kolo izključen Američan Simaca Shoene. V A-2 ligi pa je za tri kola izključen Schiavi (Sangiorgese), trener te ekipe Pancotto pa za eno kolo.

Kulturno športno društvo Naš prapor v Pevni čestita ob velikem uspehu novi državni mladinski prvakini v lokostrelstvu VESNI LUTMAN

kratke vesti - kratke vesti

Nogomet: ob 75-letnici Hajduka

V Splitu brez gola

Hajduk — Jugoslavija 0:0

HAJDUK: Vardović, Miljuš (od 60. min. Tipurič), Petrovič, Gudelj, Vulič, Čelič, Zl. Vujović, Slišković (od 66. min. Petrinović), Zo. Vujović, Jerolimov, Deverić.

JUGOSLAVIJA: Stojić, Čapljić, Baljić (od 75. min. Vlasisavljevič), Katanec, Elsner, Radanović, Nikolić, Gračan (od 58. min. Buršac), B. Cvetković (od 80. min. Savičević), Baždarevič (od 46. min. Stojković), Mrkela.

SPLIT — V okviru 75-letnice ustanovitve NK Hajduk je bila včeraj v Splitu prijateljska tekma, v kateri je domače moštvo igralo neodločeno brez zadetka proti okrepljeni jugoslovanski olimpijski reprezentanci. Spličani so imeli vseskozi terensko premoč in tudi večje število priložnosti za zadetek. Pri strelu na vrata pa so imeli zvrha-

no mero smole, poleg tega je tudi Stojić zelo dobro branil. (nb)

Chimenti predsednik Lazia

RIM — Franco Chimenti je novi predsednik italijanskega drugoligaša Lazia po ostavki, ki jo je dal Giorgio Chinaglia.

Pri Milanu »rešeno«?

MILAN — Vse kaže, da so pri Milanu le našli rešitev zelo kočljivemu društvenemu položaju. Iz še neuradnih vesti se je namreč včeraj izvedelo, da je prišlo do sporazuma Nardi - Dalla Grana - Berlusconi za prestop obveznic Ismila v družbo Fininvest.

Kakovostne pesti v Milanu

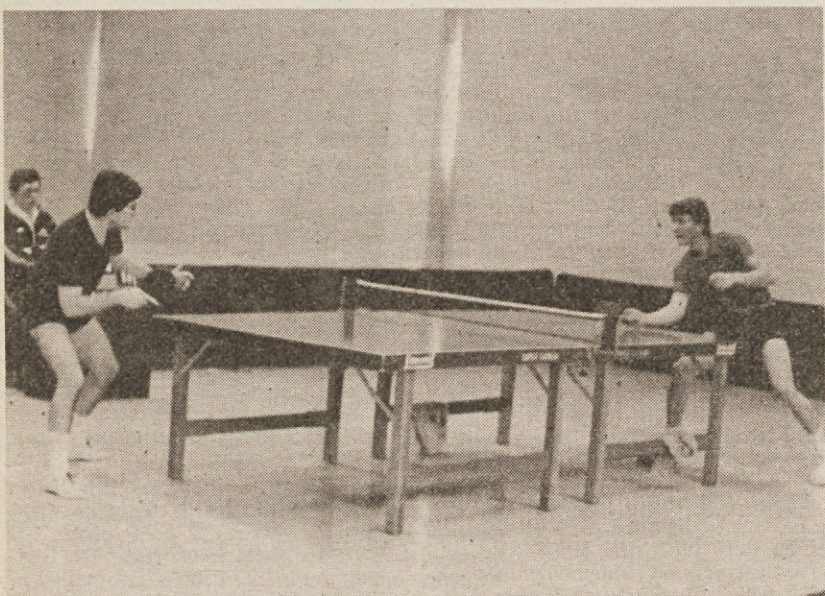
MILAN — Jutri bo v Milanu obsežen boksarski večer na katerem ne bodo podelili nobenega naslova, tri srečanja (Damiani - Trimm, Minchillo - Shavers in Nati - Cleak) pa naj bi italijanskim bokсарjem služila kot odskočna deska za evropske in celo svetovne cilje.

Naši s spremenljivo srečo

V teku so mladinska košarkarska prvenstva, v katerih nastopajo tudi številne naše ekipe, ki pa, resnici na ljubo, igrajo s spremenljivo srečo. Na sliki: Poletovi mladinci med domačo tekmo z Libertasom

Namizni tenis: po 11. kolu prvenstva ženske C lige so na vrhu lestvice tri ekipe

Krasovi namiznoteniški igralci se na vse kriplje borijo, da bi ostali v C ligi. Na sliki: akcija med prvenstvenim srečanjem Kras Globtrade - Duomo Folgore. Za zeleno mizo krasovec Štoka (desno) proti Dottu

Domovke z najtežjim sporedom

Iz nedelje v nedeljo se vedno bolj oži krog ekip, ki se še lahko poteguje za prestop v B ligo. Tri kola pred koncem prvenstva imajo še možnosti tri ekipe, in sicer Dom in Kras Globtrade, poleg njiju pa je tu še bocenski Recoaro, ki je tokrat že drugič premagal Azzurro in jo tako izločil iz boja za prva tri mesta.

Najtežji spored čaka goriške predstavnice, ki se bodo najprej (22. t. m.) pomerile v gosteh z nevarnimi bocenskimi predstavnicami, teden dni kasneje pa bodo skušale premestiti še zadnje oviro, to je zgonski Kras Globtrade. Že po prihodnjem kolu pa bo verjetno tudi Recoaro izločen iz nadaljnega boja, saj je težko verjeti, da bi le-ta lahko presenetil domovke in tako se bo prvenstvo odločilo v Gorici, ko si bosta stala nasproti Dom, ki je v prvem delu prvenstva v Zgoniku presenetljivo glad-

ko že premagal »rdeče-bele« s kar 5:1, in Kras Globtrade.

IZIDI 11. KOLA: Recoaro Bocen - Azzurra Gorica 5:3; Cassa Rurale Vilazzano - Rentsch Bocen 1:5; Leifers - Dom Gorica 1:5; Kras Globtrade - Carneit 5:1.

LESTVICA: Dom, Recoaro in Kras Globtrade 18; Azzurra 14; Rentsch in Carneit 6; Leifers in Cassa Rurale Vilazzano 2.

MOŠKA C LIGA

Med moškimi je prišlo v prejšnjem kolu do nekaj presenetljivih rezultatov in kar tri kola pred koncem je že vse jasno, da se bo po enoletni odsotnosti spet vrnil v B ligo Liberale A iz Castelfranca Veneta, ki se je z gladko zmago proti društvenim tekmeem »odlepil« od trojice zasledovalcev, od katerih ga ločijo kar štiri točke. Glede Krasove ekipe je treba omeniti, da se ji je z zmago proti

Leoniani iz Vicenze na sami dve točki približala na lestvici La Rotonda B iz Ferrare, na katero morajo biti Kraševci izredno pazljivi, če hočejo letos obdržati status tretjeligaša. V prihodnjem nastopu (čez 14 dni) se bodo v odločilnem srečanju pomerili v gosteh prav z Leoniano iz Vicenze, proti kateri so v Zgoniku izgubili z 2:5. Sodeč po igri, ki so jo prikazali v nedeljo proti Italcantierju, pa je težko verjeti, da se bodo Derganc in tovariši rešili pred izpadom.

IZIDI 11. KOLA: Duomo Folgore Treviso - La Rotonda A Ferrara 4:5; La Rotonda B Ferrara - Leoniana Vicenza 5:2; Kras Globtrade - Italcantieri Tržič 4:5; Liberale A Castelfranco - Liberale B Castelfranco 5:1.

LESTVICA: Liberale A 18; Liberale B, Duomo Folgore in La Rotonda A 14; Italcantieri 10; Kras Globtrade 8; La Rotonda B 6; Leoniana 4. (Z.S.)

ob robu naših nogometnih igrišč

Mraz kot enakovreden nasprotnik

Nardo Kralj

Sneg, ki je pobelil Kras in prejšnjo nedeljo preprečil nogometne tekme, pravzaprav ni poseben sovražnik domačih pravokotnikov. Nogometni delavci se boje mraza, ki napade slačilnice oziroma njihove vodne napeljave. Upoštevati je treba, da niso vse slačilnice zidane in predvsem ni v njih rednega gretja, ki bi malo bolj v globino gredo zidove. Lanska zelo huda in dolga zima je vsekakor za marsikatero društvo bila primerna izkušnja pri varstvu imovine.

Predsednik Primorja Dario Kante je povedal: »Lani so nam vse cevi popokale. Naše slačilnice imajo sicer ogrevanje in letos redno grejemo. Na pravo bi bilo treba sicer obnoviti, pred zamrznitvijo pa smo sedaj varni.«

Enako sliko je orisal tudi Stojan Metlika, ki skrbi za bazovsko nogometno igrišče Zarje. »Z nastopom prvega resnega mraza smo začeli slačilnice ogrevati in tako preprečili, da bi se ponovila lanska škoda, ko so nam zaradi mraza popokale cevi. Sicer so slačilnice v Bazovici udobne in čiste.«

Prostori ob trebenskem igrišču na Griži so v leseni zgradbi. Zanj največ skrbi Nardo Kralj, prava »ustanova« v Trebčah: »Vgrajenega ogrevanja mi nimamo, mraz pa nam doslej še ni povzročil škode. Vsak dan rahlo ogrejemo in slačilnice so tudi sicer v še dobrem stanju. Društvo ima v načrtu gradnjo novih slačilnic. Zgradba naj bi zrastle med sedanjim trav-

natim igriščem in pomožnim, ki stoji za njim. Izdelani so bili že okvirni načrti, katere pa bo treba dopolniti. Predvideno je seveda tudi ogrevanje. O milijonih, ki bodo za nove slačilnice potrebni, pa je bolje, da ne govorimo.«

Miran Švara ni imel nobenih zahtev nad pomožnimi prostori ob igrišču v Dolini. Slačilnice so v zgradbi občinske telovadnice in so med vsemi verjetno najbolj varne glede mraza. Upoštevati je tudi treba, da je temperatura v Bregu nekoliko bolj mila kot drugod na Krasu.

Eno najboljših igrišč imajo v Repnu, kjer nastopa Kras. »Naše slačilnice so lepe in prostorne«, nam je povedal načelnik nogometnega oddelka Andrej Race. »Ob prostorih za sodnike lahko sprejmemo kar štiri ekipe. Žal pa nimamo vgrajenega ogrevanja in ne izključujemo možnosti, da nam

je mraz zadnjih dni povzročil manjšo škodo. Prostore, ki prihajajo v poštev, ogrevamo s plinskimi pečmi. Vneto upam, da se ob otoplitvi na zidovih ne bodo prikazali madeži.«

Andrej Kostnapfel je zelo visoko ocenil slačilnice ob kriškem igrišču Vene: »Zgradba je še precej nova in ima vgrajeno ogrevanje. Za sedaj nismo zabeležili niti drugačnih hib in zimo bi morali prebiti brez problemov.«

Severino Kozina, trener padriškogropajske Gaje, je že izkušen v borbi z mrazom: »Ogrevanja nimamo in prostorov niti ne posebej ogrevamo. V primeru hudega mraza enostavno zapremo vodo in napeljavo izpraznimo. Niti v lanskim zimi nismo utrpeli škode, ker smo pravočasno ukrepali. Za tekme prostore primerno ogrejemo. Pri nas morda ni idealno, naši fantje pa so že utrjeni.« (B. K.)

Naprej še z večjo vnemo?

Medtem ko v 3. amaterski nogometni ligi (skupina M) še vedno imamo na prvih mestih naše ekipe (Primorje in Kras vodita z istim številom točk, Primorac jih ima tri manj), sta Breg in Gaja (na našem posnetku med derbijem v Dolini) nekoliko zaostala. Breg je v zadnjem kolu z zmago v gosteh pri Aurisini sicer precej izboljšal svoj položaj, Gaja pa ima s svoje strani tekmo v zaostanku, saj mora nadoknaditi odloženo srečanje s Primorcem. Zadnji, prisilni počitek zaradi slabega vremena bo našim morda koristil, da nadaljujejo še z večjo vnemo, seveda če jim nazdravljanje pu-stu in treningi na poledenelih igriščih ne bodo preveč načeli moči...

andrej žagar o jadranskih tekmah

Proti Vicenzi predvsem s prodorno igro v napadu

Porazi nasploh niso priljubljeni, če pa je poraz minimalen, pa povzroči še toliko več slabe volje. Prav tak poraz smo doživeli z ekipo Mauri Treviglio, saj so gostje tesno zmagali z 89:87. Pred tekmo smo se zavedali,

da bodo igralci Maurija dali vse od sebe, kajti samo z zmago so lahko obranili upanje na uvrstitev med prvih sedem ekip. Po drugi strani pa so nastopili brez Claudia, ki njihovi ekipi kar dosti pomeni. Naša obramba je bila koncentrirana na Gattija, ki je v Trevigliu zadel od štirih kar tri trojke ter na Codevilla — centra, ki je na prvi tekmi dominiral pod košem, zlasti v napadu.

V svojem komentarju pred tekmo sem omenil, da nikakor ne smemo pozabiti na njihovi krili Meneghela in Pampano. Prav Meneghel je v začetku tekme zaigral zelo dobro in z natančnim metom v sedmih minutah dosegel kar deset točk. Mauri je bil v vodstvu prav po njegovi zaslugi. Prednost gostov smo uspeli nadoknaditi in na odmor smo odšli s točko prednosti, ki pa bi lahko bila večja, saj smo končnico polčasa slabo odigrali.

Že v prvem delu se je pri gostih poleg omenjenih košev Meneghela izkazal igralec števil 13 Rancati, ki ima tudi največ zaslug, da je Mauri v drugem delu prešel v vodstvo s štirimi do šestimi točkami razlike, dobro pa mu je pomagal tudi števil 11 Gabrielli. Za informacijo naj povem, da je Rancati v Trevigliu metal 2:12. Tokrat pa je bil veliko bolj uspešen. V končnici sta naredila napako tudi sodnika, ki nista dosodila očitnega prekrška nad Čukom in točki sta splavali po vodi.

Seveda pa ne smemo valiti krivde samo na sodnika. V zaključku tekme smo namreč kar tri koše prejel iz druge akcije in to je bilo po mojem mnenju odločilno. Poleg tega nas je tudi neločnost pri metu za tri točke (0:7) stala zmago.

Verjetno se je marsikdo vprašal, zakaj na igrišču ni bilo Rauberja. Sandi je bil v drugem polčasu stalno pripravljen, da stopi na igrišče, zlasti ko sta Zarotti in Čuk že imela po štiri osebne napake. Ko pa je prišlo do pete osebne napake Zarottija, sem smatral, da ima že ogreti igralec več možnosti za uspešno igro, kot nekdo, ki šele takrat pride na igrišče. Zdaj mislim, da sem naredil napako, saj so bili prav skoki v obrambi naša slaba točka v končnici tekme.

Po sobotni tekmi moram omeniti še nekaj: vsi vemo, da imajo pustni običaji v teh krajih bogato tradicijo. Tudi vreme res ni bilo ugodno za vožnjo z avtom. Pa vendarle smo bili vsi kar precej razočarani, ko smo igrali pred skoraj prazno dvorano. Po drugi strani so bili med tistimi 500 najbolj zvestimi tudi ljudje iz najbolj oddaljenih krajev, torej se je le dalo priti, samo volja je bila potrebna.

V nedeljo odhajamo v Vicenzo, ki nas je na prvi tekmi v Trstu premagala z 82:76, čeprav smo takrat vsi pričakovali prve točke v B ligi. Vicenza je letos skupaj z nami napredovala iz C-1 lige, ima pa za seboj že eno sezono v tej ligi. Branijo se z močjo moža obrambo ter s cono 2 - 1 - 2. Nosilci njihove igre so številka 7 Bortoli, ki dobro zadeva iz razdalje ter polrazdalje, ter številka 5 Rigon s podobnimi značilnostmi, ki pa igra tudi v raketi. Krilo Gurtner v Trstu ni imel najboljšega dne, toda iz prejšnjih prvenstev ga poznamo kot dobrega realizatorja in skakalca. Tu je še robustni center Michelin.

Vicenza je v Trstu igrala s sedmi igralci. Od tega je števil 14 Bircetti igral samo dve minuti. Priložnost torej, da s prodorno igro v napadu osiromašimo zaradi osebnih napak njihov »fond« igralcev. Paziti moramo tudi, da v trenutkih, ko nimamo meta iz razdalje, razbijemo njihovo cono z vztrajnim kroženjem žoge okoli raket ter z igro pod košem. V zadnjem kolu je Vicenza izgubila v Monzi, kjer smo mi zabeležili edino zmago na tujem.

Na šahovskem prvenstvu Primorske

Rejc in Rozman (Tolmin) v vodstvu

SOLKAN — V organizaciji šahovskega društva Nova Gorica je bil v hotelu Sabotin v Solkanu prvi del letošnjega članskega šahovskega prvenstva Primorske šahovske zveze.

Na prvenstvu sodeluje 10 šahistov iz Nove Gorice, Ilirske Bistrice, Sežane, Tolmina in Idrije. Zanj na prvenstvu ni šahistov iz Koprja, Izole in Pirana. Na borbenem turnirju, ki poteka po Bergerjevem sistemu, sta najboljšo igro v prvih petih kolu prikazala Rejc in Rozman (oba ISKRA AET Tolmin). Prednost pol točke jima daje v nadaljevanju lepe možnosti za osvojitve naslova najboljšega primorskega šahista.

Važnejši rezultati iz prvih petih kol: Crnobrnja - Rejc 0:1, Rozman - Kurteš 1:0, Cirkvenič - Šljukič 1:0, Rejc - Šljukič remi, Vodopivec - Šljukič 0:1, Rejc - Cirkvenič 1:0, Rozman - Vodopivec remi.

Vrstni red po 5. kolu: Rejc in Rozman (oba ISKRA AET Tolmin) 4,5; Cirkvenič (Il. Bistrica) 4; Šljukič (Sežana) 2,5; Crnobrnja, Kurteš (oba Rudar Idrija) in Vodopivec (Nova Gorica) 2; Furlan (NG), V. Mah-

nič in M. Mahnič (oba Sežana) 1 točka.

Nadaljevanje in zaključek letošnjega šahovskega prvenstva Primorske bo v organizaciji ŠD Ilirska Bistrica 22. in 23. t.m., v domu JLA v Ilirski Bistrici. (S. K.)

Hitropotezno šahovsko prvenstvo Primorske

TOLMIN — V organizaciji šahovskega društva ISKRA AET Tolmin bo v nedeljo, 16. t.m., v domu JLA v Tolminu letošnje hitropotezno prvenstvo Primorske šahovske zveze za članice in člane. Organizatorji pričakujejo številno udeležbo najboljših hitropoteznih igralcev iz primorskih društev in klubov. S. K.

obvestila

PRIMOTOR KLUB vabi vse člane, da se udeležijo sestanka, ki bo danes, 13. februarja, ob 20.30 v društveni gostilni v Lonjerju. Razpravljali bomo o izletu Elefantentreffen v Salzburg.

trener franko drasič o meblovih tekmah

Treba že misliti na prihodnost

Po vrsti dobrih rezultatov in lepe dinamične ter dopadljive igre je Meblo v soboto klonil Moglianu s čistim 3:0. Poraz je še toliko bolj pekoč, ker se Mogliano ni predstavil kot izredno kvalitetna

ekipa, ki bi bila nepremagljiva za naša dekleta. Benečanke so predvaja sicer zelo agresivno odbojko z veliko mero požrtvovalnosti in polju, vendar z zelo predvidljivim in enostavnim napadom. Proti taki poprečni ekipi je Meblo zaigral medlo, zaprto, brez motivacije in neorganizirano.

Kaj se je zgodilo našim dekletom, če so samo dva dni prej odlično igrali v pokalni tekmi proti dokaj solidnejši Nervesi? Morda gre tu iskati pravi vzrok za sobotni po-

raz. Vsaka tekma je za atleta velika fizični in psihični stres. Mišična moč pridobi izgubljene energije že po 24 urah, medtem ko je psihična regeneracija dokaj daljša.

Svojim dekletom nimam kaj očitati. Na tekmo so se pripravile vestno in zbrano, tudi z organizacijskega vidika za sobotno gostovanje ni bilo storjenih nobenih napak. Dekleta so z odločnostjo stopila na igrišče, vendar so kmalu odpovedala v vseh odbojarskih elementih. Na igrišču je bilo čuti negotovost, zbežnost in neučinkovitost, kvalitete, brez katerih ni mogoče doseči pozitivnih rezultatov. Obrambe ni bilo, blok je bil stalno prepozen, premikanje po igrišču počasno in zavzemaje pravega položaja vedno zgrešeno.

S takim nastopom bi v soboto izgubili tudi proti skromnejši ekipi. Edina, ki ni povsem odpovedala, je bila Markovičeva, ki je verjetno kot

bivša prvotlačica in državna reprezentantka navajena na take telesne in psihične napore. Pričakoval sem, da bodo dekleta zaigrala nekoliko pod svojimi sposobnostmi, takega živčnega zloma pa se nisem nadejal. Meblo mora torej premagati še veliko ovir, preden postane močna in kompetitivna ekipa.

S tem porazom smo Cónegliano spet oddali težko priborjeno tretje mesto. Sedaj smo tudi matematično izločeni od prvih dveh mest in je treba že misliti na prihodnost. Meblo bo lahko prihodnje leto solidna ekipa, če se bo začela pripravljati takoj po končanem letošnjem prvenstvu. Dolga pomladanska in poletna pavza znata ekipi samo škoditi. V soboto gostujemo v Vicenzi. Po zadnjem porazu postane za nas ta tekma precej delikatna in negotova, vendar sem prepričan, da bodo naša dekleta hotela izbrisati sobotno sramoto s prepričljivo zmago.

Na tekmah deželnega smučarskega prvenstva

Tudi nekaj naših pri vrhu

Naši smučarji so v nedeljo nastopili na dveh tekmah deželnega smučarskega prvenstva. Miški so se udeležili slaloma na Sedlu Chianzutan, naraščalniki in dečki pa so se pomerili v veleslalomu na P.ancavallu. Tekmovanje miškov je bilo kot sicer vsi slalomi precej selektivno. Pri tem moramo poudariti nastop Volpija, ki je kljub smoli pokazal velik napredek. Veleslalom pa je potekal v znamenju množične udeležbe, saj se ga je udeležilo več kot 235 tekmovalcev iz vse dežele. Nagrajevanje je bilo po okrajih. Tako je David Taučer v kategoriji dečkov zasedel dobro drugo mesto v tržaškem okraju.

IZIDI
MISKE: 1. Erica Pramarin (Sci CAI Trst) 1'08"34; 2. Maurizio Da Pozzo (Sci Club Ravascletto) 1'09"31; 3. Cristina Mauri (Sci Club 70) 1 minuta 10"24; 13. Valentina Šuber (Mladina) 1'32"46 (vpisanih 32, na cilju 16).

DEKLICE: 1. Francesca Valli (Sci club 70) 57"71; 2. Sara Cosulich (Sci CAI Trst) 1'00"73; 3. Irene Antonione (Sci CAI 30 ottobre) 1'02"03; 4. Franciška Rapotec (Breg) 1'05"59 (vpisanih 13, na cilju 4).

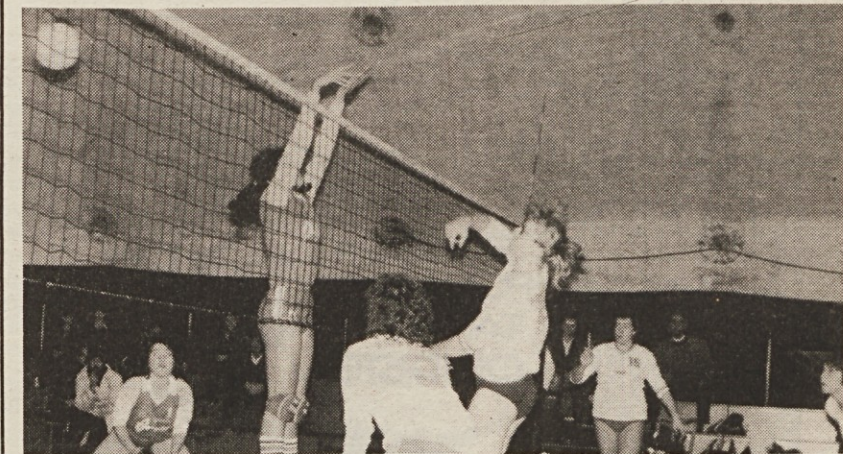
NARAŠČAJNIKE: 1. Marian Anna Taučer (Sci Club 70) 56"47; 2. Serena Facco (Sci Club 70) 57"68; 3. Tatiana Hrovatin (Sci Club 70) 1'01"81; 4. Jasmin Rudež (SPDT) 1'02"97; 5. Va-

lentina Fachin (SPDT) 1'09"88; 6. Pamela Cappellini (SPDT) 1'12"64 (vpisanih 6, na cilju 6).

DEČKI: 1. Barnaba De Grisogno (Sci CAI Trst) 57"84; 2. David Taučer (Mladina) 59"27; 3. Ugo Guernieri (Sci CAI 30 ottobre) 1'00"12; 4. Marko Šuber (Mladina) 1'05"86 (vpisanih 14, na cilju 7).

NARAČAJNIKI: 1. Alessandro Tognalli (Sci Club 70) 53"28; 2. Stefano Spadaro (Sci Club 70) 53"70; 3. Samo Mažgon (Breg) 55"04; 5. Aleksander Žezlina (SPDT) 57"67; 6. Andrej Kosmač (Breg) 58"82; 8. Erik Vodopivec (Breg) 1'00"58; 14. Miran Guštin (SPDT) 1'10"81 (vpisanih 18, na cilju pa 15). (R. Devetak)

Borovke v zadnjem kolu presenetile

Bor Friulexport (C-2 liga) je v prejšnjem kolu skupaj z Valom, ki je v moški C-2 ligi odpravil vodilni CUS, poskrbel za največje presenečenje v deželni odbojarskih ligah, saj si je kar v gosteh privoščil prvouvrščeno Latiano. (Na sliki: Bor Friulexport med srečanjem s Fontanafreddo)

Naročnina: mesečna 12.000 lir - celoletna 140.000 lir; v SFRJ številka 50.000 din, naročnina za zasebnike mesečno 350.00, letno 3.500.00, za organizacije in podjetja mesečno 500.00, letno 5.000.00, letno nedeljski 1.200.00 din.

Polni tekoči račun za Italijo
Založništvo tržaškega tiska, Trst 13512348
Za SFRJ - žiro račun 50101 603 45361
ADIT - DZS 61000 Ljubljana
Kardeljeva 8/II. nad. - telefon 223023

Oglaš - Ob delavnih trgovski 1 modul (šir. 1 st. viš. 23 mm) 50.000 lir. Finančni in legalni oglaš 3.350 lir za mm višine v širini 1 stolpca. Mali oglaš 650 lir beseda. Ob praznikih povisek 20% IVA 18%. Osmrtnice, zohvale in sozolja po formatu. Oglaš iz dežele Furlanije - Julijske krajine se naročajo pri oglašnem oddelku PUBLIEST - Trst, Ul. Montecchi 6 - tel. 775275, tix. 460270 EST I, iz vseh drugih dežel v Italiji pri podružnicah SPI.

primorski dnevnik

13. februarja 1986

TRST - Ul. Montecchi 6 - PP 559
Tel. (040) 764832 (4 linije) - Tix 460270
GORICA - Drevored 24 maggio 1
Tel. (0481) 83382 - 85723
ČEDAD - Stretto De Rubels 20
Tel. (0432) 731190
Odgovorni urednik Bogumil Samsa

Izdaja
in tiska

ZTT
Trst

Član italijanske
zveze Esaplenih
založnikov FIEG

Nerazviti vedno bolj revni

ŽENEVA — Izredna zadolženost držav v razvoju (okoli tisoč milijard dolarjev) predstavlja trajno nevarnost za sedanji svetovni gospodarski in denarni red, onemogoča razvoj teh držav in spodbuja protekcionizem razvitih. Do te ugotovitve so se dokopali na podlagi statistik o občutnem zmanjšanju izvoza v tretji svet in izgubo delovnih ur za 7 milijonov let v zahodni Evropi in en milijon let v Severni Ameriki, odnosno izgubo od 2 do 3 milijone delovnih mest.

Po zadolžitveni krizi 1982. leta so usahnili novi krediti. Toda kaj, ko države v razvoju ne morejo povečati izvoza in skriti uvoz, da bi odplačale obresti in glavnico, ker se razvite države zapirajo in zmanjšujejo nakupe.

O nepredvidljivih kvarnih posledicah takšnega stanja na mednarodnem gospodarskem in denarnem trgu je Mednarodna organizacija za delo izjavila, da so »eksplozivna značaja« in da se jih bodo industrializirane države ubranile z naložbami v javno in zasebno infrastrukturo, z uporabo delovne sile in kapitala za prenovo družbe.

Nobena država danes ne more sama napredovati; trgovina, trgi in finance pa so medsebojno odvisni.

Letos jeseni se bodo ministri za delo in finance, sindikati, Mednarodni denarni sklad, Mednarodna banka pogovarjali o odnosih sever - jug ter skušali uskladiti svoja gledanja na gospodarska, finančna in družbena vprašanja, ki jih potiska v ospredje sedanji svet.

Mladega Alžirca vrgli z vlaka, ker je bil Arabec »Rasizem pelje v fašizem«

ALŽIR — Surov umor v nočnem vlaku na progi Bordeaux - Ventimiglia, kjer je kot nedolžna žrtev pred dvema letoma padel Alžirec 26-letni Habib Grimzi, je prejšnji dan dobil svoj sodni epilog, ki so ga z velikim zanimanjem spremljali v Franciji in še zlasti v Alžiru. Sodna obravnava v malem kraju Montauban v južni Franciji se je končala z ostro kaznijo: 22-letnega Marca Bea-nija in 28-letnega Enselma Elvira Vidala so obsodili na najvišjo možno kazen, na dosmrtno ječo, njene-ga pajdaša 26-letnega Xaviera Blon-dela pa na 14 let strogega zapora.

Razprava, o kateri je beseda, ni bila vsakdanja in tudi kazni so bile nenavadne. V Montaubanu so sodili udeležencem v zločinu, ki je odmeval na obeh straneh Sredozemskega morja. Dejansko je šlo za proces proti izredno hudemu družbenemu zlu: proti rasizmu, ki je v Franciji v stal-

nem porastu. Kot poroča tukajšnji tisk, so Alžirci njegov poglavitni cilj.

Nesrečni Habib Grimzi, eden izmed 14 otrok Mekija Grimzija iz Orana, alžirskega mesta, je imel to smolo, da se je v noči od 14. na 15. november 1983. leta peljal v kupcu s skupino treh mladih ljudi, dveh Francozov in enega Španca, ki so bili vsi pijani in, ker je pri vsem najbolj važno, prežeti z rasizmom. Pod vplivom alkohola so se začeli pripraviti z Alžircem, potem so se ga dejansko lotili in zabodli z nožem. Ker zanje mera še ni bila polna, so ga vrgli iz drvečega vlaka. Vse, to samo zaradi tega, ker je bil Arabec.

Če bi šlo samo za krvav zločin, bi ga uvrstili med črno kroniko in bi ostal tam, ker pa je bil zločin storjen iz rasističnih nagonov, je takoj dobil politično obeležje. Francoski režiser Rose Hanin je iz zgod-

be naredil film Peklenski vlak (Train d'enfer), ki ga je gledalo na milijone oseb. V Oranu, kjer je pokojni Grimzi stanoval, pa so neko četrto poimenovali po njem.

Seveda je dogodek postal predmet razpravljanja in komentiranja v tukajšnjem tisku in je bil s tem v zvezi zabeležen podatek, da je v zadnjih 15 letih na evropski strani Sredozemlja v različnih okoliščinah, in še najpogosteje zaradi rasizma, izgubilo življenje 120 Alžircev. Sojenje v Montaubanu je bilo po sodbi tukajšnjega javnega mnenja preizkusni kamen za francosko sodstvo in za uradni Pariz. Najvišjo možno kazen, prisojeno zločincem, so v Alžiru sprejeli kot obsodbo rasizma in njegovih pojavov v Franciji.

»Rasizem pelje v fašizem,« so zapisali na transparentih, ki so jih v Franciji zaposleni Alžirci, pripadniki Prijateljstvo Alžircev v Evropi, v mirovni povorki nosili v Montaubanu med potekom procesa. Kako Alžirci gledajo na proces, pa je najboljše razbrati iz izjave očeta umorjenega Habiba, takoj po razsodbi: »Kot starši žrtve, jaz in njegova mati ne čutimo nobenega sovraštva do ubijalcev. Želeli bi le to, da bi bil umor našega sina zadnje dejanje v valu takšnega nasilja.«

To na obalah Sredozemlja pričakujejo vsi, ki si želijo razvoj francosko-alžirskega sodelovanja, v katerem imajo medčloveški odnosi svojo posebno in važno vlogo.

Festival v Sanremu letos brez play-backa

SANREMO — Sinoči se je v Sanremu začel 38. festival italijanske popevke, ena največjih in najpopularnejših prireditev v Italiji, ki zadeva tako pevce, njihova diskografska podjetja, razne druge ustanove, povezane s to dejavnostjo, kot tudi vse tiste milijone ljudi, ki bodo preko televizijskih ekranov še nočjo in jutri spremljali prireditev.

Pravijo, da poteka tokratni festival prvič v zasneženem Sanremu, ki je sicer znan kot mesto cvetja in večne pomladi. Po dvajsetih letih pa bodo tokrat pevci ponovno resnično peli pred mikrofoni in torej ne bodo »zaščiteni« s play-backi, to je s petjem, ki je že predhodno posneto; pevci so sedaj samo pravilno odpirali usta, da so svojo pesem zapeli brezhibno.

Tokrat bodo morali pokazati kaj znajo, kaj zmorejo in koliko »nese« njihov glas, brez raznih pripomočkov in dodatkov, ki jim sicer omogoča snemanje v dobro opremljenih studijih raznih diskografskih hiš.

Zanimanje občinstva je torej za tokraten festival večje, večja pa je tudi trema pevcev, predvsem že uveljavljenih, ki se bojijo, da si ne bi »spodrsiljajem« napravili slovesa.

Dolgoletni vodja festivala italijanske popevke v Sanremu Ravera je optimist. »Naši pevci so dobri in na takratnem festivalu bodo to tudi dokazali,« je izjavil.

Če nočete žensk, tudi piva ne boste imeli!

SALT LAKE CITY (ZDA) — Vsaj sto let star klub, odprt samo za moške, se je raje odpovedal točenju piva, kot bi med svoje člane sprejel članico ženskega spola.

Izvršilni odbor tega kluba z imenom Alta club je vrnil obrtnico za prodajo piva spričo obtožbe sodnika, da krši državljanske pravice, ko med svoje člane noče sprejeti ženske. »Ali jo vpišete, ali pa se morate odpovedati točenju piva«, je zagrozil sodnik. Te pravice se je poslužil zato, ker je izdajanje obrtnic v pristojnosti države. Tako se je zgodilo, da so se raje odpovedali pivu, kot bi vpisali 21-letno Meagan Marie Peters. Od takrat žgane pijače tečejo v potokih.

Belgijski cariniki pretrgali niti tihotapske mreže

Pobili vsaj tisoč slonov da so nagraabili 11 ton okel

BRUSELJ — V lanskem letu so vzhodni Afriki ubili vsaj tisoč slonov in tako pridobili toliko okel (slonovih čekanov), kolikor jih je bilo potrebnih, da so napolnili dva kontejnerja z 11 tonami. Tolikšen zaklad slonove kosti so na namig Interpola prejšnji dan v Antwerpenpu zaplenili belgijski ceriniki.

Ta zaskrbljujoč podatek je na tiskovni konferenci v Bruslju sporočil ameriški predstavnik mednarodnega tajništva za zaščito tistih živali in rastlin, ki jim preti uničenje. Ob tej priložnosti so še povedali, da so belgijski cariniki presekali glavno tihotapsko pot slonove kosti iz Afrike na Bližnji vzhod, pri tem pa so poudarili, da so tokrat zaplenili največjo količino blaga vseh časov izven meja Afrike. Vrednost okel, zloženih v dveh kontejnerjih na neki liberijski ladji, znaša več kot milijon dolarjev, tovar pa je bil namenjen nekemu »bogatemu trgovcu na Bližnjem vzhodu«.

Okle so več kot eno leto zbirali v več državah v vzhodni Afriki. V tem poslu so sodelovali divji lovci, tihotapci in trgovci. Bogati tovar bi prišel do kupca, če mu Interpol ne bi zmešal šten. Glavno zaslugu pri tem so imeli sila vestni belgijski cariniki, ki so svojo akcijo izpeljali skrajno natančno.

Do nedavnega je bil Antwerpen glavna luka za tihotapski tranzit slonove kosti na Bližnji vzhod in tudi v Singapur in na Japonsko. Belgijski cariniki so s svojim odkritjem »udarili« prekupčevalce na Bližnjem in Daljnem vzhodu, toda tihotapci se bodo po tem porazu, je izjavil predstavnik tajništva za zaščito ogroženih rastlin in živali usmerili v luke kot so Singapur, Dubai in Makau.

Belgijske oblasti s časnikarji niso bile kdo ve kako zgovorne. Povedale so jim samo to, da je »blago« prišlo iz neke vzhodnoafriške luke in da bi kot uvozno - izvozno blago moralo odpotovati v neko lukko na Bližnjem vzhodu. Vso zadevo ima v rokah Interpol in ni izključeno, da bo v kratkem prišlo v javnost še kaj zanimivega okoli teh nečednih poslov. Tihotapci preko Belgije prodajajo kože in usnje drugih redkih živali. Tako so cariniki pred kratkim odkrili tihotapstvo pritlikavih opic iz Brazilije in velike količine kož krokodilov in drugih kuščarjev.

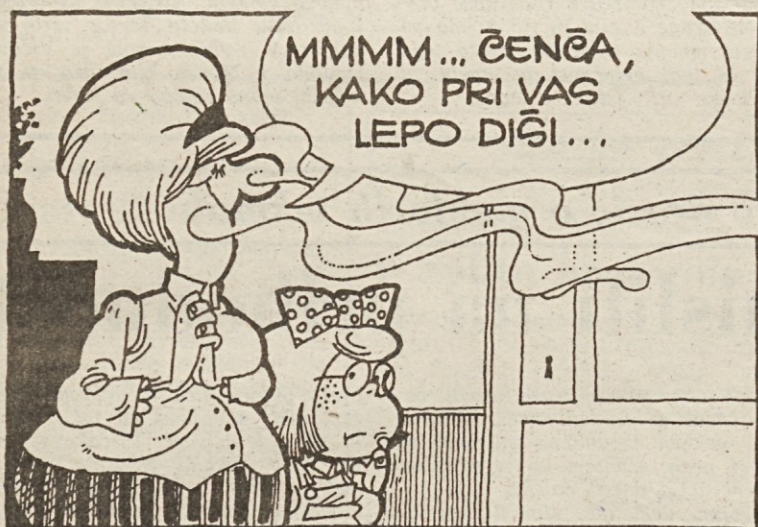
Predstavnik washingtonskega tajništva je povabil vse države, naj sledijo belgijskemu primeru in preprečijo tihotapstvo, ki spremlja prave pokole redkih živali, kot so sloni, tigri, tjulenji itd. Tem resnično grozi, da jih bodo iztrebili.

Predstavnik washingtonskega tajništva je povabil vse države, naj sledijo belgijskemu primeru in preprečijo tihotapstvo, ki spremlja prave pokole redkih živali, kot so sloni, tigri, tjulenji itd. Tem resnično grozi, da jih bodo iztrebili.

Čenča

Jože Trobec

7.

Nepremičnine v Jugoslaviji (v najem) za tujce

BEOGRAD — Kot poroča italijanska tiskovna agencija ANSA pripravljajo v Dalmaciji, ki sodi skoraj izključno v hrvaško republiko, obsežne načrte za (s tujimi naložbami) gradnjo novih hotelov s 16.000 posteljami in marin s 1.800 privezi.

Finančna sredstva bodo pritekala v Jugoslavijo na podlagi novega zakona o tujih vlaganjih. Zanj se zanimajo številne države na svetu, zlasti pa skandinavske, Švica, Avstrija, ZDA in Japonska.

Novi zakon bo tujcem omogočil sklenjanje najemniških pogodb za razdobje od najmanj petih do največ tridesetih let. Dal jim bo lastninskoposessniško pravico za stanovanja, privezov, športna igrišča itd., seveda proti plačilu tuje valute v korist podjetij, ki bodo te objekte gradila.

LINEA

»Linea« obvešča cenjene stranke,
da je v teku

RAZPRODAJA

zimskih moških, ženskih
in športnih oblačil
s popusti od 20% do 80%
ULICA CARDUCCI 4 - Telef. 631188 - TRST

Obv. občini 5/12/85